

Helsinki

Uusix vuosikirja 2020-2021

Uusix vuosikirja 2020-2021

Toimituskunta **Elissa Halén, Jukka Piira, Pekka Piira, Vuokko Oikarinen, Pauliina Shilongo**

Kuvitus, visuaalinen suunnittelu ja taitto **Jukka Piira**

Valokuvat **Pekka Piira, Jukka Piira, Veijo Salo, Pauliina Shilongo, Iivo Ottelin, Essi Sojakka, arkisto**

Painopaikka **Grano, Vantaa 2022**

© **Uusix-verstaat**

Esipuhe

Kiertotalous, kestävä kehitys, osaamisen kehittäminen, työllistymisen edistäminen ja yhteisöllisyys sekä avoimuus uudelle.

Nämä sanat tulevat vastaan yhä useammin ja yhä tärkeämpinä, kun eri puolilla mietitään, millä keinoilla voimme rakentaa hyvää nykyhetkeä ja parempaa tulevaisuutta. Sanat konkretisoituivat minulle jälleen kerran, kun vierailin Uusix-verstailla syksyllä 2021. Oli hienoa nähdä, miten asiakkaiden ja työntekijöiden hyvällä yhteispelillä mentiin eteenpäin myös poikkeuksellisena vuonna 2021. Toiminnassa toteutetaan useita Helsingin kaupunkistrategian 2021 – 2025 Kasvun paikka -tavoitteita.

Keväällä 2020 alkanut koronapandemia jatkui koko vuoden 2021 ajan. Helsingissä kevään tartuntapiikin jälkeen seurasi hieman rauhallisempi kesä, jonka lopussa tartuntamäärä lähti taas nopeaan kasvuun. Syksyn lyhyen tasaantumisen jälkeen tartuntamäärä nousi taas loppuvuonna voimakkaasti. Vaihtelevasta tilanteesta johtuen myös rajoitukset ja suojatoimet muuttuivat vuoden aikana useaan kertaan. Tämä edellytti sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisilta ja työpisteiltä joustavuutta ja jaksamista. Uusix-verstailla siirtyminen etäpalveluihin onnistui hyvin. Yhteydet asiakkaisiin säilyivät, vaikka ei voitu fyysisesti tavata. Tämä on hieno saavutus - samoin kuin uudet luovat ratkaisut, joilla muutoksiin sopeuduttiin.

Kuvassa etualalla aikuissosiaalityön päällikkö Henna Niiranen, takana Juha Jolkkonen, Uusixin johtaja Vuokko Oikarinen, Uusix Kyläsaaren vastaava työnjohtaja Heikki Kela sekä Metalli & Fillarin työnjohtaja Jaana Tuomisto

Vuoden 2021 toinen merkittävä ponnistus sosiaali- ja terveystoimialalla oli Apotti-järjestelmän käyttöönotto. Siinäkin Uusix-verstailla onnistuttiin hyvin, ja asiakkaita on perehdytetty järjestelmään liittyvään Maisa-asiakasportaaliin. Myös verstaiden uudistettu sisäinen verkkosivusto valmistui. Vuoden aikana on siis otettu melkoisia digiloikkia.

Yksilöllisellä tuella, mielekkäällä tekemisellä ja työllistymisellä on yhteys ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen. Uusix-verstaiden tarkoitus on tukea elämäntilantaa ja edistää asiakkaiden paluuta työmarkkinoille. Toiminnalla voi olla ratkaiseva vaikutus ihmisen elämäntilanteeseen. Uudet mahdollisuudet avautuvat ja usko itseen ja tulevaisuuteen kasvaa.

Kirjoitan tätä tekstiä kriittisessä maailmantilanteessa. Koronapandemia on edelleen kanssamme, ja sotauutiset Ukrainasta huolestuttavat. Otamme vastaan sotaa pakenevia. Tällaisessa tilanteessa toinen toistemme tukeminen, yhdessäolo ja vakaa arki ovat ensiarvoisia voimavaroja.

**Juha Jolkkonen, toimialajohtaja
Helsingin kaupunki, sosiaali- ja
terveystoimiala**

Sisällysluettelo

ASIAKASKOKEMUS JA SAATAVUUS 8

Oppisopimuskoulutus suosiossa.....	22
Oppisopimuksella eväitä ohjaustyöhön..	23
In memoriam Pekka Parviainen.....	24
Suvilahden maskitehdas.....	25
Meidän oma ohjaajafoorumi.....	26
Apotti / Maisa-asiakasportaali.....	27
Suvilahden Uusix muutti.....	28

VAIKUTTAVUUS 30

Stadin Soten työtoiminnalle kunniaa.....	46
Korallitaidetta muoviroskasta.....	48
Sankarinallein vaatettaja.....	50
Uusix kiertotaloustoimijana.....	52
Myyntiä työtoiminnan ehdoilla.....	54
Tietotekniikkakurssit 2021.....	56
Tietotekniikkakurssien veteraani.....	57
Uusix pähkinäkuoressa.....	58
Uusixin yhteystiedot.....	59

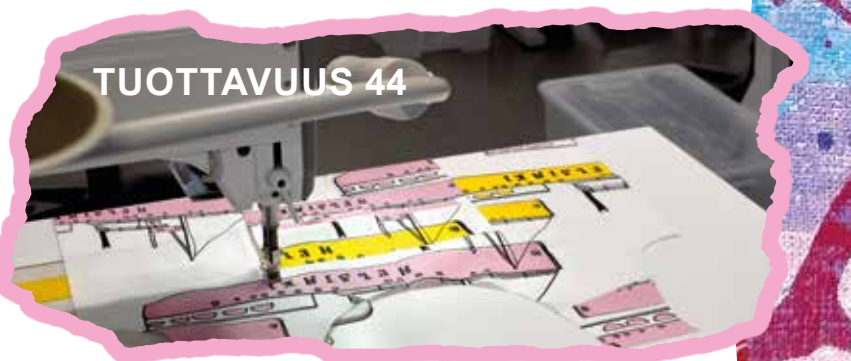
Johdanto.....	5
Uusixin tilastoja.....	6
Uusixin arvot.....	7

Uusix Portaalin pitkä ja kivinen tie.....	10
Uusixlaisten oma verkkosivusto.....	11
Kuntosalille porukalla.....	12
Liikuntatilastoja 2021.....	13
Kävelyfudis vie mennessään.....	14
Etäliikuntaa.....	15
Etätyötoimintaa Teamsin kautta.....	16
Etätyötoiminnan alkutaival.....	18
Pajan etätyötoiminta - ruusut ja risut..	19

HENKILÖSTÖ 20

Työvalmennuksella polkuja työelämään.....	32
Työvalmennuslukuja Uusixilla 2021.....	33
Työvalmentaja vinkkasi työpaikasta.....	34
Tähtäimessä tietotekniikka-alan opinnot.....	35
Tervehdys Voimavaratiimiltä.....	36
Stadin Soten Tanjanpäivänkävely.....	38
Pajaretket elähdyttävät.....	40
Kuntouttavan työtoiminnan sosiaaliset vaikutukset.....	42
Nostoja kyselytuloksista.....	43

TUOTTAVUUS 44

Johdanto

Olemme Uusix-verstailla nähneet vuosien kuluessa monenlaisia muutoksia – uusia toimintamuotoja, uusia yhteistyökumppaneita, uusia organisaatioita, hyviä ja haasteellisiakin aikoja. Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet omassa kategoriassaan aivan poikkeuksellisia. Sekä hyvällä että haastavalla tavalla.

Ammattimaisen ja muuntautumiskykyisen henkilökunnan ansiosta kykenimme kääntämään haastavan pandemia-ajan, jos ei nyt aivan voitoksi, niin ainakin etulyöntiasemaksi tulevaisuutta nähdessä.

Tässä muutamia poimintoja, jotka jäävät varmasti elämään tulevaisuudessa:

- Etätyötoiminta tuli varsin pian uudeksi toimintamalliksi korona-pandemian alettua. Tämän alkutoiminnan perusteella on työtoiminnassa kehitteillä aivan oma etätyötoimintaa järjestävä yksikkö, joka jatkossa tarjoaa etätyötoimintaa omalla virtuaalialustalla.
- Digitaitojen tärkeys nyt ja tulevaisuudessa tuli esille erittäin konkreettisesti. Tästä seurauksena työtoimintaan on kehitteillä digitaitojen kehittämisspolut sekä työntekijöille että asiakkaille.
- Sähköiset työkalut tulivat helpottamaan yhteisen työn tekemistä. Työkaluista tärkeimpiä ovat olleet Teams-tietojen säilytys- ja virtuaalikokousten järjestämispaikkana, erilaiset ryhmätyöskentelyalustat ja kyselyt.
- Yhteinen vastuunotto toiminnan parantamisesta. Toiminnassa on kehitetty aktiivisten työntekijöiden voimin uusia toimintatapoja, kuten ohjaajafoorumi ja sisäisen viestinnän kehitysryhmä, jotka ovat osaltaan vastanneet henkilöstökyselyissä esille tulleisiin parantamiskohtiin toiminnassamme.
- Kierrätyspiha-konseptin kehittäminen sattui pahimpaan korona-aikaan. Tavoitteena on kehittää kiertotalouteen uusia toimintamalleja osana Helsingin kaupunkia.

Erityisesti etätyötoiminnan kehittäminen on ollut yhteisenä ponnistuksena. Stadin sotien etätyötoiminta oli yksi Kuntatyö2030–gaalassa palkituista.

Se, että selvisimme poikkeusajasta jopa entistä paremmassa toimintakunnossa, on ainoastaan asiakkaille ja toiminnalle omistautuneen henkilökunnan ansiota. Tällä porukalla on hyvä mennä kohti uusia haasteita.

**Vuokko Oikarinen, johtaja
Uusix-verstaat**

Uusix-tilastoja

2020

2021

619

556

Asiakasta
työtoiminnassa

490

464

Kuntouttavassa
työtoiminnassa

91

84

Vammaisten
henkilöiden
työtoiminnassa

33

8

Työharjoittelu
oppilaitoksesta
tms.

219

246

Lähetettä
työtoimintaan

11

19

Oppisopimus-
opiskelijaa

236

Työtoiminnan
arviointia

Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia pandemian aiheuttaman sulun ja normaalia pienempien asiakasmäärien vuoksi.

UUSIXILLA JUOTIIN
VUONNA 2021 RUNSAAT
80 000 KUPILLISTA
KAHVIA!

Uusixin arvot

Uusixin toimintaa ohjaavia arvoja ovat ilo, oppiminen, välittäminen ja yhteisöllisyys. Näitä arvoja noudatamme niin asiakkaiden ja työntekijöiden hyvinvoinnissa, tuotteiden valmistuksessa kuin ympäristöön liittyvissä seikoissa.

Välittäminen

Me Uusixilla välitämme ihmisistä, ympäröivästä luonnosta sekä kotikaupungistamme Helsingistä.

Olemme kiinnostuneita toisistamme ja haluamme kuulla, mitä toisella on sanottavana. Kohtelemme ihmisiä ystävällisesti ja arvostavasti.

Oppiminen

Pyrimme luomaan oppimiselle avoimen ympäristön, jossa oppiminen, yrittäminen, erehtyminen, keksiminen ja onnistuminen ovat kaikille mahdollisia positiivisia kokemuksia.

Uusixilla on tilaa erilaisille oppimisen tavoille. Myös organisaationa pyrimme olemaan alati oppiva ja kehittyvä.

Yhteisöllisyys

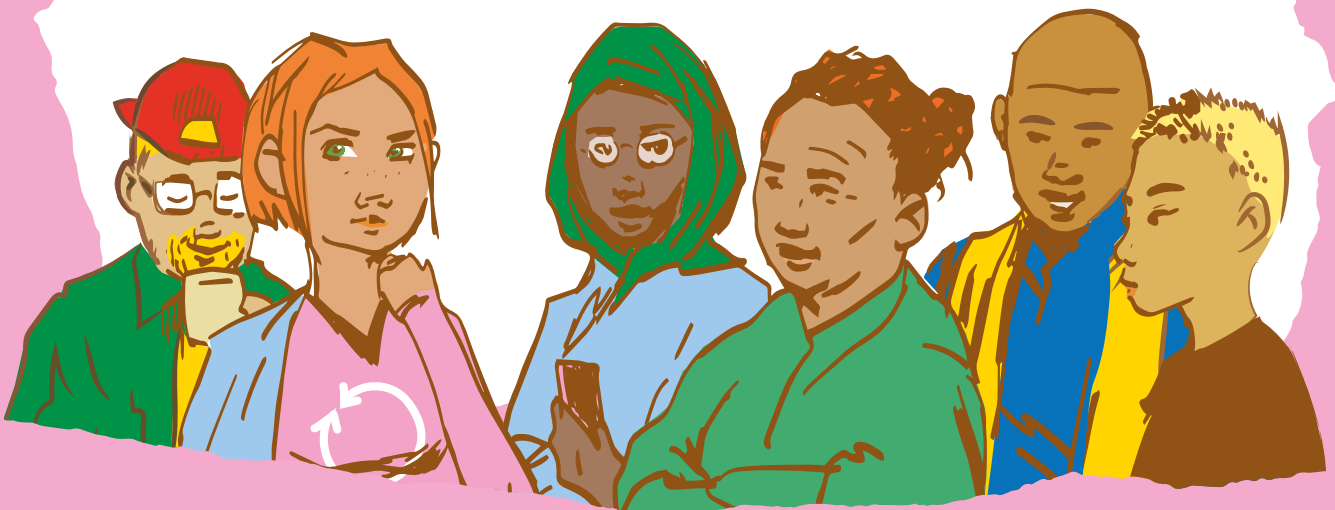
Yhteisö on meille jokaiselle tärkeä. Yhteisöllisyys tarkoittaa kuulumista johonkin, olemista me.

Joskus yhteisöllisyys on yhdessä tekemistä tai olemista, joskus se on vain tietoisuus siitä, että emme ole yksin.

Ilo

Pidämme iloa tärkeänä arvona elämässä. Joskus ilo näkyy hersyvänä nauruna porukassa, joskus se taas on pieni valonpilkahdus siellä, missä sitä ei uskonut näkevänsä.

Ilo avaa aisteja ja antaa tilaa luovuudelle. Yhteinen ilo luo tasa-arvoa ja kanavan kommunikoida toistemme kanssa.

ASIAKASKOKEMUS JA SAAVAVUUS

Liikuntaohjaaja Minna Liukkonen pitää uusixlaiset vetreinä niin sisällä kuin ulkonakin.

Uusix Portaalin kivinen tie

Uusix on saanut uuden, uljaan Portaalin.

Uusixin uuden sisäisen verkkosivuston rakentaminen lähti tarpeesta päivittää vanha Blogger-alustalla toiminut blogi vastaamaan paremmin nykypäivän tarpeita.

Pian kävi ilmi, että sivusto oli täynnä vanhentunutta tietoa eikä Blogger alustana tarjonnut kaikkea sitä mitä kaivattiin, joten oli parasta rakentaa sivusto kokonaan uudestaan jollekin toiselle alustalle.

Sellaiseksi valikoitui Wordpress, sillä Uusixin ulkoiset verkkosivut tehtiin jo sillä. Lisäksi Portaalin päivittäminen Wordpressillä antaisi kuntoutujille mahtavan tilaisuuden päästä kokeilemaan yhtä maailman suosituinta verkkopalustaa.

Syksyllä 2020 Uusixilla toteutettiin asiakaskysely, jolla selvitettiin, mitä sisäisellä sivustolla kuntoutujien mielestä olisi tarpeellista olla. Kyselyn pohjalta lähdettiin toteuttamaan sivustoa, joka olisi mahdollisimman selkeä ja helppokäyttöinen, ajantasainen sekä sisällöltään oleellinen.

Sisältöä verkkosivustolle kerättiin sieltä, missä tietoa oli parhaiten. Pajaesittelyt tulivat suoraan osastoilta ja palveluiden esittelyt niiden toteuttajilta. Käyttöön otettiin myös verk-

koversio uusixlaisten omasta Skribo-lehdestä.

Monen kuukauden työskentelyn jälkeen järjestettiin Portaalin demo, jossa muutaman osaston kuntoutujat pääsivät koekäyttämään sivustoa ennen sen lopullista käyttöönottoa, joka oli suunniteltu syksylle. Demon aikana Sosiaali- ja terveystoimen sekä Helsingin kaupungin viestintäosastoilta tuli kuitenkin tiedoksi, ettei sivustoa voitaisi ottaa käyttöön sellaisena kuin se nyt oli. Uusixin visuaalisen ilmeen perusteella rakennettu sivusto pitäisi mukauttaa Helsingin kaupungin ilmeeseen.

Syyskuun julkaisupäivä siirtyi joulukuulle, sillä Uusix Portaali rakennettiin kokonaan uudestaan. Haasteiden ja viivästymisten jälkeen tämä Uusixin uusi sisäinen verkkosivusto julkaistiin uusixlaisten käyttöön 1.12.2021. Samana päivänä lopetettiin Blogger-alustalla toimineen blogin päivittäminen.

Portaalin rakentaminen ja kehittäminen jatkuvat. Visiona on, että tulevaisuudessa kaikki uusixlaiset löytävät Portaalille käyttöä, joko sisällön kuluttajina tai sen tuottajina.

**Essi Sojakka, Suunnittelija,
Viestinnän osasto**

Uusixlaisten oma verkkosivusto

Tiedonkulku parantui roimasti, kun Uusixilla otettiin käyttöön uusixlaisten oma sisäinen verkkosivusto Uusix Portaali. Se on tarkoitettu Uusixilla jo oleville työntekijä-asiakkaille sekä henkilökunnalle. Ulkoisen viestinnän sivusto uusix.fi on olemassa erillään tästä.

Uusix Portaalin etusivulta löytyvät uutiset ja ajan-kohtaisasiat, kuten tieto siitä, minne talon seuraava kävelyretki suuntautuu. Retkistä ja kursseista saa tietoa myös Kalenteri-painikkeen takaa. Etusivulta löytyvät talon omat Skribo-lehdet, joita voi nyt lukea myös juttu eikä vain PDF kerrallaan.

Uusix-verstaat -valikon alla ovat pajaesittelyt henkilökunnan nimien ja yhteystietojen kera. Muusix-ravintoloilla on oma sivunsa, jossa ovat ruokalistat sekä ajat, jolloin sopii mennä syömään tai kahvittelemaan.

Palvelut-valikon alta löytyy koko Voimavaratiimi sekä tietoa Sosiaalisesta Kuntoutuksesta, kuten myös linkkejä moniin muihin hyödyllisiin palveluihin.

On sivustolla Virikkeet-sivukin. Siellä on sanaristikoita, sudokuja ja tietovisoja, mutta myös virtuaalikieroksia museoihin ja jopa Galápagos-saarille.

Portaalissa on osio, jossa voi lähettää palautetta. Tavoitteena on, että Portaalista tulisi mahdollisimman osallistava ja vuorovaikutteinen. Sen on tarkoitus kasvattaa ja elää tarpeiden mukaan. **EH**

Kuntosalille porukalla

”Jos olisi ollut joku, joka näyttää ja pitää kädestä”, Ida sanoo. Hän oli jo 10 vuoden ajan halunnut mennä salille, mutta ajatus menemisestä ahdisti. ”Oli sellainen mielikuva, että kaikki siellä osaavat. Että katotaan ja arvostellaan.”

Myös Maaria koki, että vieraat ihmiset tekevät kuntoilusta ahdistavampaa. Helsinkiin muuton jälkeen ei tullut etsittyä mieluista salia, vaikka kuntosalilla käymistä olisi tehnyt mieli jatkaa.

Sallakin tiedosti, että normaalilla salilla on paljon ihmisiä, mikä ei tuntunut miellyttävältä. ”Ei olisi mukavaa joutua silmätikuksi, jos tekisi jotain väärin.”

Sitten Uusix-kalenterista osui silmiin jotain kiinnostavaa: kuntosali! Sitä piti lähteä testaamaan. Kohta salilla kävikin neljä naista: Ida, Salla, Maaria ja Jenni-Maria. Heistä tuli tiivis porukka.

”Uusixin kuntosalille on helppo mennä, sillä kynnyks on tosi matalalla. Heti alussa oli esittelykierros ja Minnan kanssa käytiin laitteet läpi. Erittäin hyvä, että opastettiin, ei tarvinnut itse pyytää.”

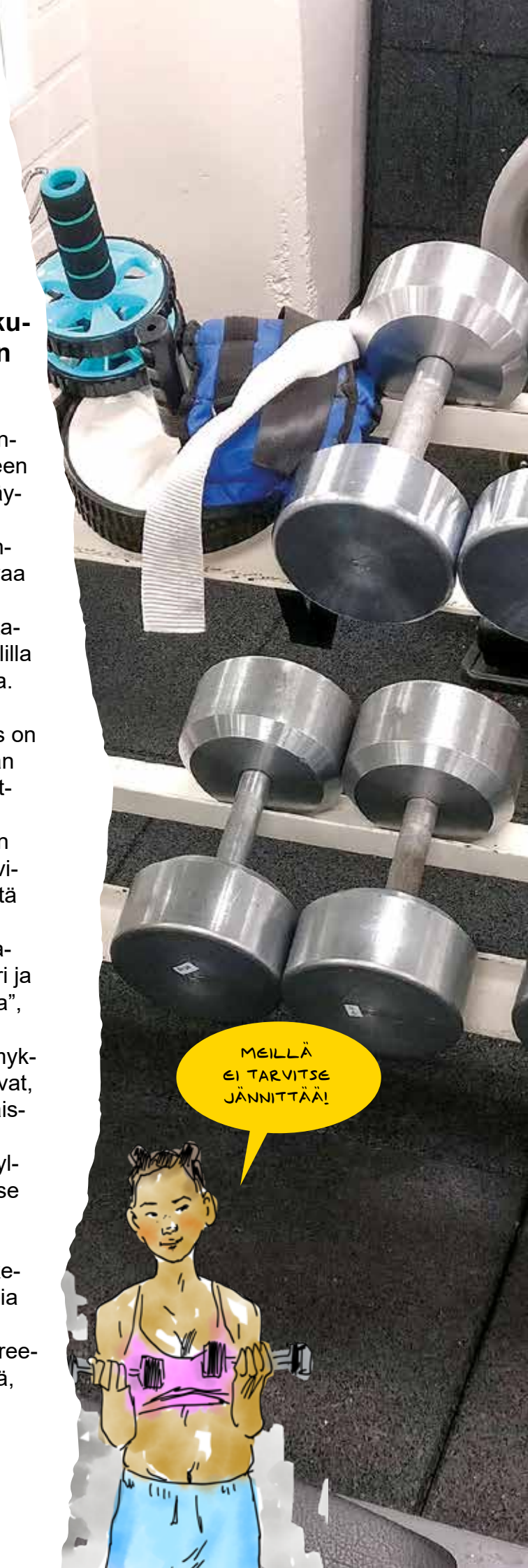
Kaikki ovat samaa mieltä siitä, että salilla käyminen on helpompaa, kun on porukka. ”Jos itsenäisesti kävisi, olisi haaste saada aikaiseksi. Mutta on sovittu, että tämä aika ja paikka – ja sitten sinne mennään.”

”Porukalla käynti antaa treenimotivaatiota. Normaalisti kuuntelisin musiikkia kuulokkeista, mutta ilmapiiri ja porukka ovat niin mukavia, ettei sille ole ollut tarvetta”, Maaria säestää.

”Me jutellaan siellä koko ajan ja nauretaan.” Kysymykseen siitä, mistä salilla puhutaan Salla ja Ida vastaavat, että ”elämästä”. Ryhmä tarjoaa toisilleen myös vertaistukea.

Naiset suosittelevat salia muillekin uusixlaisille. ”Kylähän sinne kannattaa mennä kokeilemaan, ei tarvitse lupautua moneksi kuukaudeksi. Tuo on hyvä paikka aloittaa ja päästä suurimman kynnyksen yli, jos on miettinyt, että haluaisi käydä salilla. Tuolla saa vinkkejä ja pystyy kysymään. Salilla voi myös tehdä sellaisia juttuja kuin haluaa, ei tarvitse kuntoilla täysillä.”

Idalla on nykyään kuntosalin jäsenkortti. Hän käy treenaamassa kolmesti viikossa. ”Oli jo vähän tietoa siitä, mitä salilla voi tehdä.” **EH**

Liikuntatilastoja 2021

Korona aiheutti sulkua, mutta kesäloman jälkeen aloitettiin lähes normaali liikuntatoiminta. Kävelyretkiä oli tarjolla runsaasti. Vielä suuremman suosion saavuttivat kuitenkin taukojummat.

Kuntosali oli auki 23 viikkoa,
osallistumiskertoja oli 353 kpl

Taukojumppaa pidettiin 19 viikkona,
osallistumiskertoja 607 kpl

Frisbeetä heitettiin 6 kertaa,
osallistumiskertoja 17 kpl

Pyöräilemässä käytiin 3 kertaa,
osallistumiskertoja 7 kpl

Kävelyfutiksessa käytiin 2 kertaa,
osallistumiskertoja 6 kpl

Koronakävelyt, muuttokävelyt ja
rantareippailut:
30 viikkoa ja
162 osallistumiskertaa

Terveisin **Minna** liikunnasta

Kävelyfudis vei mennessään

"Siis aivan loistava mesta. Työ, työtoverit, kaikki!", tilausompelimon laakaajana toimiva Harri huudahtaa. Hän laittelee kymmeniä kangaskerroksia täsmällisesti päällekkäin, minkä jälkeen leikkaaja tulee ja leikkaa kankaat muotoonsa.

Harri on jalkapallomiehiä. 70-luvulla hän oli HJK:n maalivahtina ja pelasi vuosia Helsinki cupissa. Pitkän tauon jälkeen hän yritti nelikymppisenä eli "yli-ikäisenä" päästä toiseen seuraan, mutta polvi hajosi ja jalka murtui. "Se päättyi Töölööseen se reissu!"

"Nuorena jäsenet kestivät enemmän", Harri myöntää. Koska jalkapallo ei kuitenkaan unohtunut, kävi hän katsomassa aidan takaa nuoria, jotka pelasivat Helsinki cupissa.

Liikunnallisuuskaan ei jäänyt, sillä kesäisin hän saattoi ottaa ja kävellä töihin Suvilahteen, vaikka asuu Myllypurossa.

Eräänä päivänä liikunta-Minna näytti monistetta ja kysyi, että kiinnostaako kävelyfudis. Mies mietti kaksi päivää. "Mennään nyt ja katotaan yksi kerta", Harri vastasi.

Hän ei tuntenut ketään, sillä kaikki muut olivat Niemikoti-säätiöstä.

"Mutta sitten sitä meni muiden mukana."

"Ei olisi ennen tullut mieleenkään mennä tommoiseen. Sitten kävelyfudis vei mennessään!"

Hän on käynyt pelaamassa joka viikko, paitsi korona-aikana. "Sitä tietää, että on harrastanut jotakin, kun on kaksi tuntia mennyt pallon perässä!", Harri toteaa ja on sitä mieltä, että 53-vuotiaalle kävelyfudis riittää.

"Ei muuta kun mukaan!", hän huikkaa. **EH**

Etäliikuntaa

Uusixin liikuntaohjaaja Minna Liukkonen piti huolen siitä, että uusixlaiset pysyivät vetreinä etänäkin. Uusixin sisäisen lehti Skribo julkaisi Minnan jumppaohjeita niin sisäkuin ulkotreeneihin. Ohjeet painettiin usein keskiaukeamalle, josta ne oli helppo irrottaa mukaan ulkoiluun.

Etätyötoimintaa Teamsin kautta

Kun korona tuli keväällä 2020, meni koko Suomi sulkuun. Myös Uusix-verstaiden ovet laitettiin kiinni. Asiakastyöntekijät jäivät koteihinsa. Päivärytmi katkesi. Poikkeustilanteessa keksittiin kuitenkin pian ratkaisu: etätyötoiminta.

Työtoimintaa tarjoavat osastot alkoivat järjestää omaa etätyötoimintaa asiakkailleen. Heille soiteltiin kotiin ja kyseltiin kuulumisia. Kenenkään ei tarvinnut tuntea joutuneensa unohdetuksi. Asiakkaille keksittiin erilaisia tehtäviä, joita he voivat tehdä kotonaan. Joidenkin osastojen työtehtävät onnistuivat kotona, kuten esimerkiksi Kutomon perustoimi eli matonkuteiden leikkaaminen. Toisaalla taas keksittiin erilaisia

tehtäviä jalkauttamaan asiakkaat luonnon pariin tai aktivoimaan heitä muilla tavoilla.

Pian aloitettiin myös Soten työtoimintayksiköiden (Uusix, Pakila ja Avotyötoiminta) yhteinen, Teamsin kautta tapahtuva ryhmämuotoinen etätyötoiminta, jota järjestetään edelleen torstaisin. Järjestäjinä toimivat vuoroillaan työvalmennus, osallisuusvalmennus ja sosiaalinen kuntoutus.

Työvalmennuskerrat liittyvät työ- ja opiskelusuunnitelmiin. Osallisuusvalmennuksen kerroilla taas etsitään mielekästä tekemistä vapaa-aikaan sekä osallistutaan taukojumppaan. Sosiaalisen kuntoutuksen etäkahvilassa puolestaan keskitytään hyvinvointiasioihin.

Teams-etätyötoiminta ei ole pelkkää luennointia, sillä tavoitteena on vuorovaikutteisuus. Kun osallistujia on kerralla kymmeniä, keskustelu saattaa olla hyvinkin vilkasta. Kysyminen ja kommentointi on sallittua. Chat-keskusteluun osallistuminen ja puheenvuoron pyytäminen opettavat samalla Teams-taitoja, joita nykytyöelämässä tarvitaan. Paikalla on aina useampi vetäjä, joista

osa seuraa Teamsin chat-ikkunaa ja reagoi siihen kirjoitettuihin kommentteihin.

Mukana on usein päivän teemaan liittyviä asiantuntijavieraita. Mikäli asiasisältöä tulee paljon, otetaan teorian väliin keventäviä paloja, kuten visailuja. Etätyötoimintaan kuuluu aina myös päivän tehtävä, jonka tekemiseen varataan esimerkiksi tunti aikaa. Lopuksi palataan linjoille, käydään tehtävä läpi ja toivotetaan mukavaa päivänjatkoa. **EH**

Etätyötoiminnan alkutaival Puu & Pinta -pajalla

Covid-19-pandemia aiheutti monitahoisia muutoksia Uusixin pajoille, kuten meillä Puu & Pinnassa. Pajalaiset jäivät kotiin, työnjohtajamme siirrettiin muihin tehtäviin, toisen työpajaohjaajan pienet lapset jäivät etäkouluun ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö antoi suosituksen etätyötoiminnan käynnistämisestä Stadin Soten työtoiminnassa. Tilanne vaati mielikuvitusta, luovuutta ja uhkarohkeutta.

Me työpajaohjaajat sovimme, että toinen meistä pysyy pajalla ja ylläpitää perustoimintoja, ja toinen osallistuu etäkoukuihin, pitää meidät ajan tasalla ja alkaa järjestää kuntouttavaa etätyötoimintaa ensimmäistä kertaa ikinä. Näin etätyötoiminnan järjestäminen tuli uudeksi, pitkäaikaiseksi työtehtäväksi minun arkeeni.

Alussa puhuin puhelimesta. Puhuin puhelimesta aamusta iltaan. Tutustuin pajalaisiin uudella tavalla. He tulivat puhelimen välityksellä kotiin ja minä menin heidän kotiinsa. Joimme kahvia yhdessä, jaoimme ahdinkoa epävarmuudesta, puutoiden kaipuusta, pelostakin. Pikkuhiljaa alkoi muodostua käsitys, minkälaista arkea kukin eli poikkeusaikana, ja tämä oli tärkeä lähtökohta laadukkaan etätyötoiminnan järjestämisessä.

Kävin kahdesti viikossa pajalla Helsinki-verkon koneella keräämässä tietoa pajalaisten vastuutyöntekijöistä, puhelinnumeroista, sähköpostiosoitteista, jaksojen pituuksista, riskiryhmäkartoitustiedoista, sosiaalityöntekijöistä ja tavoitteista. Muun ajan suunnittelin tehtäviä. Halusin, että jokaiselle on sopivaa tekemistä, joten tehtäviä tuli paljon. Pyrin aina siihen, että tehtävillä olisi jokin syvempi tarkoitus, joka tukisi arkea ja elämää ylipäätään.

Alkoi muodostua ajatus teemoista. Oli esimerkiksi siivousteema, ruokateema, liputuspäiväteema, yleissivistysteema,

kulttuuriteema ja terveysteema, joiden sisälle mahtui kymmeniä alateemoja ja tehtäviä. Liitin aina tehtäviin lisämateriaaleja: YouTube-videoita, uutisartikkeleita, tietoa, teemoihin liittyviä testejä, podcasteja, sivustoja, linkkejä jne. Osallistin myös johtajia valitsemaan levyraatiin biisejä. Lännen aikuissosiaalityön päällikön biisi voitti levyraadin ja hänet kutsuttiin pajalle pullakahveille. Hän tuli.

Etätyötoiminta antoi uuden väylän kuntoutumisen edistämiseksi. Asioita, joita pajalaisten oli vaikea ottaa puheeksi pajalla, alettiin avata sähköpostitse, tekstiviestitse tai puhelimitse. Keskustelu aloitettiin monesti näillä uusilla apuvälineillä ja vietiin loppuun kasvotusten. Etätyötoiminta antoi mahdollisuuden esteettömään palautteenantoon ja itserefleksioon. Kodin turvassa oli helpompaa käsitellä realistisesti omia ajatuksia, tunteita ja toiveita. Jos ajatteli, että etätyötoiminta on p*rssestä, oli sekin turvallista sanoa ääneen ja toivoa jotain muuta. Pajalaiset saivat osallistua etätyötoiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen säännöllisesti Etätyötoiminnan kehittämis- ja palauteviikoilla sekä osallistumalla koko Työtoiminnan etätyötoimintakyselyn pilottiryhmään. Puu & Pinnan etätyötoiminta käynnistyi 27.4.2020 eikä loppua näy.

**Maria Kuhanen,
Puu & Pinta -osaston etätyötoiminnan
työpajaohjaaja**

Pajan etätyötoiminta – ruusut ja risut

Puu & Pinta -osastolla kysyttiin asiakkailta, mikä pajan etätyötoiminnassa toimii ja mikä mättää. Palautteista kävi ilmi, että kotona työskentelyllä oli arvoa sinänsä. ”Aamupäivällä heti herätessä ei tarvitse lähteä kiireellä ovesta ulos kylmään ilmaan vaan voi levätä pidempään ja istua koneelle kahvikupin kanssa tekemään etätyötehtäviä.”

Toinen taas arvosti sitä, että tehtäviä tehdessä saa olla vapaassa vaatetuksessa ja voi vaikka syödä samalla.

Etätyötoiminnan mainittiin olevan hyvä idea koronan välttämiseksi. Kaikki eivät muutenkaan viihdy ihmisjoukoissa: ”Kun on paljon ihmisiä pajalla, niin syntyy stressiä vähän kaikille. Mitä vähemmän ihmisiä yhtä aikaa pajalla, sitä parempi kaikille.”

Kotona työskenteleminen ei kuitenkaan sovellu jokaiselle. ”Se ei palvele kuntouttavan työtoiminnan tavoitteita etenkin, jos on päihdeongelmainen”, eräs muistutti.

Tehtäviä tehtiin tietokoneella Teamsin välityksellä. Monet olivat tästä innoissaan: ”Isoin hyöty on ollut ja on, että opin käyttämään tietsikkaa koko ajan paremmin”. ”Olen ollut iloinen, kun olen osannut kirjoittaa ja perehtyä asioihin tietokoneella. Olen oppinut paljon”, kirjoitti toinen.

Kaikkia tietokoneella työskentely ei silti miellyttänyt. ”Pidetään tehtävät simppelinä: ei mitään tietokonehommia eikä nuorison suosimia somehommia vaan mennään samaa latua pitkin ja perinteisellä hiihdolla kiitos”, vastasi eräs.

Ohjaajan toiminta keräsi kuitenkin kiitosta: ”Kriittistä ohjaajan toiminnasta ei ole enkä edes keksi, vaikka yrittäisin”. ”Hän selitti tarkasti, miten tehtävät tehdään ja mitä haetaan”, toinen perusteli. Ohjaajan kerrottiin antaneen palautetta joka tehtävästä, vieläpä positiivisella tavalla. ”Ohjaaja on tehnyt ainakin minun olostani tärkeän ja myös kehuja olen häneltä saanut.”

Tehtävien antoakin kehuittiin. ”En uskonut alkuun, että ohjaaja voisi antaa hyviä aiheita tehtävissä, kun mietin, ettei niitä ole eikä kukaan voi keksiä mitään aiheita, ellei netissä olisi valmiiksi joku tehtäväsivusto”, kirjoitti eräs.

Tehtäviä pidettiin mielekkäinä ja esimerkiksi kodinhoitoa tärkeänä. ”Nämä siivousjutut ovat auttaneet pitämään huushollia vähän paremmassa kunnossa.”

Kirjoitustehtävät eivät silti kiinnostaneet kaikkia. ”Tämmöiset etätyötehtävät vetävät minut täysin lukkoon, en saa mitään vastausta aikaiseksi. Olen yrittänyt pähkällä, mutta mitään ei irtoa”, eräs valitti. ”Nämä arviointihommat ja kirjoittelujutut tietävät tuskaa. Ei ole nytkään kovin luova kirjoittamisfiilis. Tekisin mieluummin joulutähden.”

Jotkut taas tekivät tehtävät nopeasti ja kertoivat kaipaavansa enemmän haastetta.

EH

ETÄTYÖ ON YHTÄ
LAILLA TYÖTOIMINTA-
PÄIVÄ.

MINUSTA ON KIVA
TAVATA PORUKOITA
KASVOTUSTEN.

THE KILFLOSTO

Uusixin henkilökuntaa kerääntyi yhteiskuvaan vuotuisen työhyvinvointipäivän päätteeksi Vartiosaaressa.

Oppisopimuskoulutus suosiossa

Uusixilla on huomattu, että oppisopimus on toimiva tapa hankkia osaamista. Oppisopimuskoulutuksen suosio on kasvanut. Vuonna 2021 Uusixilla oli yhteensä 19 oppisopimusopiskelijaa.

Tyypillisimmin Uusixilla opiskellaan kasvatus ja koulutus -tutkinnon kautta ohjaajaksi. Koska koulutusalan voi valita kiinnostuksen mukaan, löytyy tutkinnon suorittajia myös tietotekniikasta sekä kuvallisesta ilmaisusta. Oppisopimuskoulutus soveltuu heille, jotka oppivat parhaiten tekemisen kautta, sillä työpaikalla käytännön työtehtävissä oppiminen on keskeisessä roolissa. Koulussa istumista on vain muutamana päivänä kuussa.

Työpaikalla on aina nimetty työpaikkaohjaaja, joka toimii linkkinä opiskelijan ja oppilaitoksen välillä. Työpaikkaohjaaja kan-

nustaa sekä arvioi opiskelijan osaamista yhdessä opettajan kanssa. Saavutettu osaaminen osoitetaan näyttökokein.

Oppisopimuskoulutuksessa oleva opiskelija saa työehtosopimuksen mukaista palkkaa ja on työsuhteessa työpaikkaan. Työnantajalle taas tarjoutuu mahdollisuus saada osaavaa, täsmäkoulutettua henkilöstöä. Työnantaja voi hakea myös palkkatukea palkatessaan työttömän työnhakijan. Pajojen työntekijäasiakkaat yleensä täyttävät tämän kriteerin. Oppisopimuskoulutuksessa molemmat osapuolet voittavat. **EH**

”Kuntouttavalle työtoiminnalle annan 10+ ja vielä hurraa hurraa hurraa! Itse olin 27 vuotta toimeentulotuella, kunnes pääsin Uusixille kuntouttavaan työtoimintaan. Olen saanut ihan uutta buustia elämäni, mitä en oikein uskonut saavani. Tällä hetkellä olen apuohjaajana palkkatuella oppisopimuskoulutuksessa!”

”Motivoitunut ja asiansa osaava työpaikkaohjaaja on tärkeä tuki oppisopimusopiskelijalle. Tällöin näyttöjen valmisteleminen on sekä suunnitelmallista että hauskaa ja inspiroivaa. Hän voi myös omalla osaamisellaan oivaltaa jotakin sellaista, mille opiskelija itse on ehkä sokea.”

Oppisopimusopiskelulla eväitä ohjaustyöhön

”Enää vuosi jäljellä, jo nyt on haikeaa”, Satu Rantanen sanoo. Hän opiskelee oppisopimuksella kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkintoa. Suuntautumisvaihtoehdoksi ohjaajaopinnoissa valikoitui tukea tarvitsevien auttaminen, sillä Satu ohjaa työssään myös v-työläisiä.

A lun perin Satu toimi maalarina. Sitten tuli terveyshuolia. Selkäongelman vuoksi hän ei pystynyt enää tekemään maalaustöitä.

Kun työttömänä oli kulunut jo jonkin aikaa, sanoi Satu työntekijälleen, että jotain pitäisi päästä tekemään. Virkailija kertoi Uusixista ja näki, että Muusixilla on vapaita paikkoja.

”Olin, että katotaan nyt, mitä tästä tulee. Mutta täällä olikin mukavaa ja kannustavaa henkilökuntaa. Huomasin, että pystyin tekemään paremmin töitä kuin oletin. Kaikki odotukset ylittyivät.”

Kuntouttavan työtoiminnan jälkeen Satu pääsi palkkatuki-työhön. Kun kahdeksan kuukauden patkä oli loppumassa, oli Satu huolissaan, sillä ravintola-alan näkymät eivät olleet kummoiset.

”Oli korona-aika ja mietin, että minneköhän sitä pääsee.” Koska hän oli kertonut viihtyvänsä, ehdotettiin hänelle mahdollisuutta hakea oppisopimusopiskelijaksi. Kohta 2,5 vuoden mittaiset opinnot pääsivätkin käyntiin.

”Opinnoissa kaikki tukee työskentelyä. Olen saanut uusia työkaluja ihmisten kohtaamiseen ja siihen, miten ihmisiä käsitellään. On ollut esimerkiksi palkitsevaa huomata, miten ensin vain hymähtelemällä kommunikoinut asiakas alkaa puhua ja lopulta hymyillä.”

”Koen, että olen kasvanut ihmisenä. Ohjaajan työ on antanut pitkää pinnaa sekä avarakatseisuutta. Olen oppinut ymmärtämään erilaisia ihmisiä”, Satu kertoo.

Enää hän ei ole haikaillut takaisin maalauspuolelle. ”Olen tällä ohjaustiellä. Täällä saa olla ihmisten kanssa, mistä pidän. Ennen tänne tuloa olin arempi, mutta olen täällä saanut itseluottamusta.”

”Hienoa, että on tällaisia paikkoja ja hienoa, että tarjotaan tällainen mahdollisuus. On ollut tosi kivaa: mielenkiintoista ja monipuolista! Hyvä ryhmäkin kieltämättä vaikuttaa asiaan”, Satu kiittelee. **EH**

In memoriam

Pekka Parviainen oli näkymättömän työn sankari

Kun vanhat työkaverit muistelivat Uusix-verstaiden Rakennus & Huolto -osaston edesmennyttä työnjohtajaa Pekka Parviaista (1962–2021), hymy oli haikeudesta huolimatta herkässä. Pekka oli tilannut ulkomailta miesten kengät. Paketissa oli kuitenkin tullut naisten kengät. Ne hän lahjoitti työkaverilleen, rouvalle, jolle ne sopivat täydellisesti. Eräs työnjohtaja kertoi tilanneensa erän käsipyyhkeitä. Niitä kuitenkin tuli melkoinen läjä, eikä Pekka suinkaan ollut täysin tyytyväinen, koska käsipyyhkeitä ei ollut laatikoittain vaan lavoittain. ”Kerran kävin ottamassa Pekan jääkaapista maitopurkin. Hän murjotti viikon, mutta leppyi, kun olin sen palauttanut”, eräs työnjohtaja muistelee.

”Pekka Parviainen tuli Uusixille vuonna 2006. Hän oli hiljainen vaikuttaja. Pekka teki sitä omaa työtään kaikessa hiljaisuudessa. Vasta nyt olemme oivaltaneet sen, miten paljon on sellaista työtä, josta Pekka ei koskaan puhunut mitään. Hän oli sen kaiken näkymättömän työn sankari”, Uusix-verstaiden johtaja Vuokko Oikarinen sanoi.

Ihmisen elämä ei ole ennalta aavistettavissa. Monille pitkäaikaisille työtovereille ja pajalaisille Pekan poismeno tuli yllätyksenä. Ne, jotka saivat tehdä hänen kanssaan työtä tiesivät, että hänen kanssaan ei tarvinnut käydä pitkiä keskusteluja tai ”vääntää”. Jos henkilö osasi pitää vasaraa kädessään, hän pääsi Uusixille töihin. Ja siitä asenteesta moni on vielä tänäänkin kiitollinen.

Seppo Lahtinen,
Ohjaaja, Viestinnän osasto

Suvilahden maskitehdas

Kun koko Suomi, mukaan lukien Uusix-verstaat, meni koronapandemian vuoksi sulkutilaan maaliskuussa 2020, Kyläsaaren talon henkilökunta jäi enimmäkseen etätöihin. Toista oli Suvilahden yksikössä, jonne tekstiilituotanto on keskittynyt. Sisustus- ja tilausompelimo yhdistivät voimansa kansanterveyden nimissä ja alkoivat ommella uudelleen käytettäviä kankaisia nenä- ja suusuojuksia tilaajille. Rivejä vahvistettiin muiden osastojen ompelutaitoisella henkilökunnalla. Se piruparka, joka ei osannut ommella, leikkasi ja väänsi kaikki maskien tarvitsemat rautalangat.

Ompelukoneet nakuttivat, kahvia kului ja välillä hermotkin kiristyivät. Muutaman kiireisen keväisen viikon aikana Suvilahden Uusix valmisti yli kolmetuhatta nenä- ja suusuojaa! Pelkästään vammaistyön ryhmäkoteihin toimitettiin kaikkiaan 1925 kasvomaskia. Loput menivät muualle sosiaalityöhön, kuten Pakilan työkeskuksen kuljettajille, liikkuvaan lähityöhön ja ruoanjakelupisteisiin. Kaiken tämän ohella Suvilahden osastot järjestivät ja toteuttivat omaa säännöllistä etätyötoimintaa pajalaisilleen.

Pekka Painosta, Rautalangan vääntäjä

Meidän oma Ohjaajafoorumi

Työpajaohjaajilla on merkittävä rooli kuntouttavassa työtoiminnassa. Työskentelemme päivittäin vaativienkin sosiaalihuollon asiakkaiden kanssa. Toivotetaan huomenet, tarkkaillaan työkuntoa, seurataan kuntoutumisen edistymistä ja huikataan “heippa ja huomiseen” -monesti ilman mitään sosiaali- tai terveystalon koulutusta. Siksi henkilöstökyselyistä voitiin tulkita, että olimme jo pitkään kaivanneet vertaistukea sekä yhteisen ajan ja paikan, jossa keskustella työstämme.

Yksi merkittävimmistä korona-ajan uudistuksista olikin Ohjaajafoorumin perustaminen. Siitä päätettiin Sisäisen viestinnän kehittämisryhmän ensimmäisessä kokouksessa. Neljä pelotonta työpajaohjaajaa lähti kartoittamaan kollegoidensa ajatuksia ja toiveita vertaistuesta ja ohjaajien äänen kuuluvuudesta saamisesta.

Päätimme kokoontua kerran kuussa noin tunnin ajaksi. Teamsin ansiosta se kävikin ketterästi, vaikka paikalle oli tarkoitus saada noin 70 työpajaohjaajaa ja ohjaustyöhön osallistuvaa henkilöä. PC-kierrätys toimitti kokousläppäreitä ja suunnitteluryhmä valmisteli joka kerralle yhteisen teeman. Keskustelimme mm. työssäjaksamiseen ja työhyvinvointiin liittyvistä asioista, koulutuksista, työnkierrosta, Ohjaajafoorumiin liittyvistä toiveista ja tietysti koronasta.

Halusimme tehdä foorumista meidän näköisemme, jotta se palvelisi tarpeitamme mahdollisimman hyvin ja sitouttaisi uudet työntekijät osaksi työyhteisöä. Keskustelua käytiin yhteisesti ja pienryhmissä. Muistijälkiä tallennettiin Wordin ja Jamboardin avulla. Joka toiselle foorumille kutsuttiin Uusixin johtaja Vuokko, jonka kyselyvartissa sai esittää kiperiäkin ohjaustyöhön liittyviä kysymyksiä.

Suunnitteluryhmän saaman palautteen perusteella voidaan todeta, että Ohjaajafoorumi on lisännyt työpajaohjaajien ja ohjaustyöhön osallistuvien työhyvinvointia, kuulluksi tuleamista ja ennen kaikkea yhteenkuuluvuuden tunnetta. Seuraamme aktiivisesti henkilöstökyselyjen tuloksia, kuuntelemme kollegoiden ajatuksia ja muokkaamme suunnitteluryhmän toimintaa niiden perusteella. Odotamme innolla myös tulevaa, sillä silloin saamme järjestää Ohjaajafoorumin ihan LIVENÄ!

Maria Kuhanen,
Puu & Pinta -osaston työpajaohjaaja

08:00 töihin
16:09 kotiin,
siinä välissä
touhutaan :

isaika/rajoituk
neet ahdistusta
siä

Epä
siet
kasv

kouksia

Kokoustaminen
Teamsissa

JAMBOARDEJA ON
HAUSKA TÄYTTÄÄ!

LIVEFOORUMIA
ODOTTELLESA...

PALJON
kok

Apotti

Apotti-järjestelmä on maailman ensimmäinen yhtenäinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmä. Sote-ammattilaiset voivat viestitellä toisilleen sähköisesti, ja asiakasta tai potilasta koskevaa tietoa pystytään käyttämään ajantasaisesti hoito- ja palvelutilanteissa lakien ja viranomaismäärittysten tietosuojavaatimukset huomioon ottaen.

Uusixilla Apotti otettiin käyttöön 6.11.2021 melkein vuosi alkuperäistä suunnitelmaa myöhemmin Apottiin tehtyjen muutostöiden vuoksi. Henkilökunta koulutettiin Apotin käyttöön alkuvuodesta 2021. Samalla varmennettiin henkilökunnan tietoteknistä osaamista. Apotti-tukihenkilöiden opastuksella varmennettiin vielä käyttötaitoa ennen ja jälkeen käyttöönoton. Alkujännityksen jälkeen Apotti on tullut henkilökunnan suhteellisen sujuvaksi työkaluksi, joka on helpottanut asiakastyötä. Henkilökunta on päässyt mukaan myös Apotin kehittämistyöhön, joka jatkuu edelleen.

Lisätietoja www.apotti.fi

Maisa-asiakasportaali

Apotin sähköinen asiakasportaali on Maisa, sähköisen asioinnin väylä. Sen kautta kuntalaiset voivat halutessaan kommunikoida tietoturvalisestisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa, vaikka kännykällään. Maisa-portaalin kautta onnistuvat myös ajanvaraukset, omien potilas- ja asiakastietojen katselu sekä omien tietojen tallentaminen, kuten asiakas- tai hoitosuunnitelman tiedot sekä hoitoihin liittyvät mittaustiedot. Uusixilla asiakkaille on tarjottu Maisan käyttökoulutusta.

Lisätietoja www.maisa.fi

Heikki Kela,
ts. vastaava työnjohtaja

pesu,
en
ja
älit.

igitaaliseen
irtyminen

etäilty

HAPPIVAJE

Suvilahden Uusix muutti uusiin toimitiloihin

Suvilahden Uusix muutti uuteen osoitteeseen tammikuussa 2021. Sitä ennen Parrukadun irtaimisto oli pakattu satoihin rullakoihin muuttoa odottamaan. Uusi tila, jossa oli aiemmin Hankintakeskuksen varasto, on remontoitu Uusixin tarpeiden mukaan. Muutto oli pitkä ja raskas, mutta uusi toimipiste on osoittautunut suurimmaksi osaksi toiveiden mukaiseksi. Jotkin tilatekniset ratkaisut tosin vaativat vielä toimenpiteitä, ennen kuin kaikki osastot voivat todeta olevansa täysin tyytyväisiä uuteen paikkaan.

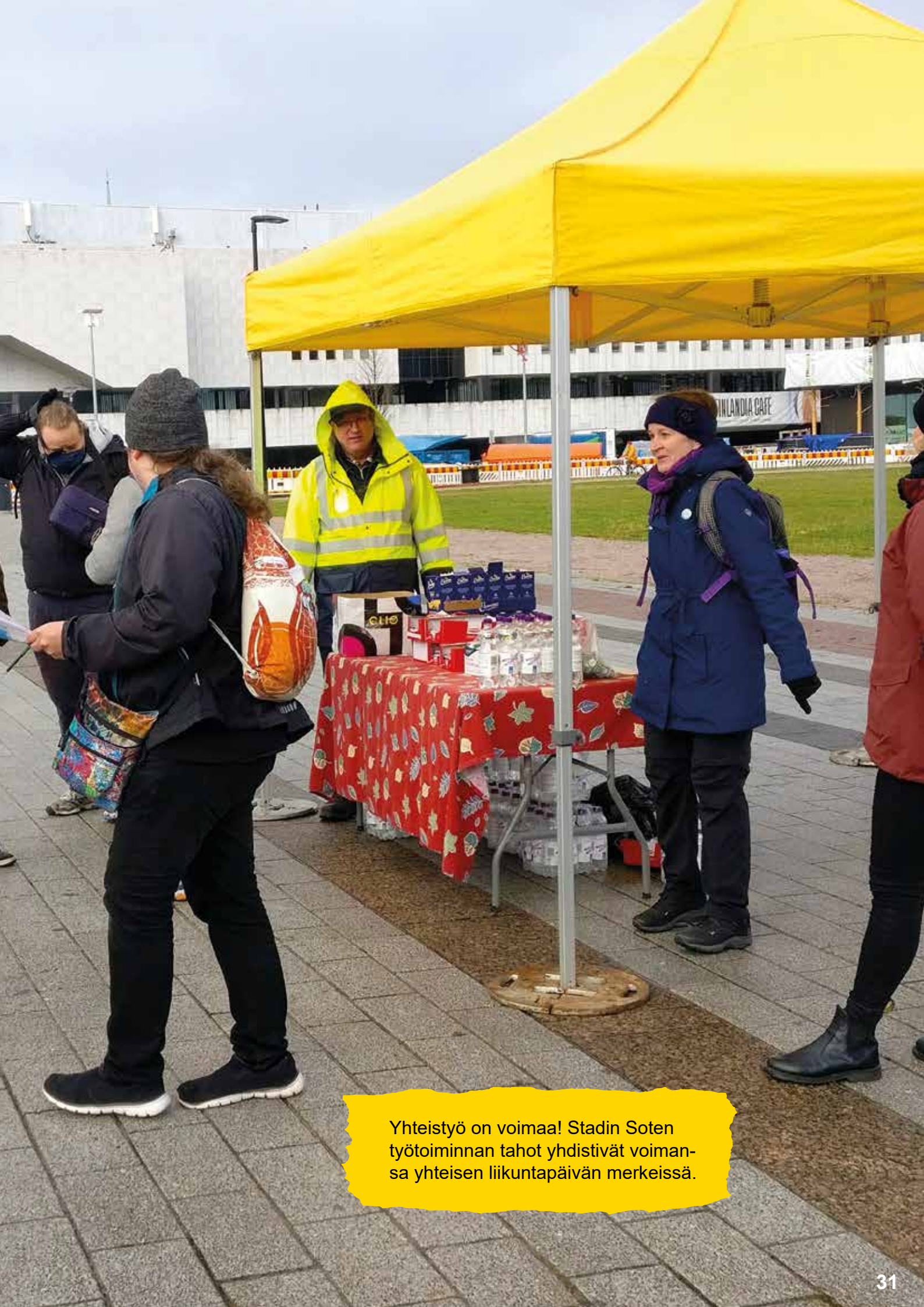

NYYY, PARRUKADULLA OLI NIIN KIVA TUNNELMA...

Ja mitä tapahtuikaan Parrukadulle...? Oheinen kuvapari näyttää, kuinka kerran niin elämää täynnä oleva rakennus murjottiin täysin olemattomiin!

VAKKUTTAVALUUS

Yhteistyö on voimaa! Stadin Soten
työtoiminnan tahot yhdistivät voiman-
sa yhteisen liikuntapäivän merkeissä.

Työvalmennuksella polkuja työelämään

Stadin soten kuntouttavan työtoiminnan työvalmennusta on vuodesta 2019 lähtien kehitetty määrätietoisesti yhteistyössä Uusixin, Avotyötoiminnan ja Pakilan työkeskuksen työvalmentajien kanssa. Tavoitteena on luoda tasalaatuista ja laadukasta työvalmennusta kaikissa kolmessa yksikössä.

Alkuvuodesta 2020 järjestimme yhteisen Video-CV-työpajan yhdessä Uusixin Viestinnän osaston kanssa, johon osallistui kuntoutujia kaikista kolmesta työtoimintayksiköstä.

Suuret suunnitelmat seuraavista työpajoista jouduttiin kuitenkin hetkeksi hautaamaan, kun koronapandemia muutti tilanteen ja työtoimintakin suljettiin. Jo aloitettu yhteistyö auttoi meitä kuitenkin kehittämään hyvin nopeasti etätyövalmennuksen konseptin. Ensimmäisen kerran Teamsin kautta tarjottua ryhmämuotoista etätyövalmennusta tarjottiin koko soten työtoiminnan asiakkaille 30.4.2020.

Jo heti ensimmäisenä keväänä 2020 etätyövalmennuksiin kutsuttiin asiantuntijavieraita esimerkiksi Kelasta ja TE-palveluista sekä kokemusasiantuntijana entinen uusixlainen, joka oli siirtynyt työelämään. Kevään lopuksi pidettiin palautekysely, jonka tuloksia hyödynnettiin syksyn teemojen ja asiantuntijavieraiden suunnittelussa.

Tätä hyväksi havaittua kaavaa on sen jälkeen jatkettu sillä muutoksella, että vuonna 2021 etätyötoiminnan kehittämisryhmän työn tuloksena päädyttiin yhdistämään palautekysely osallisuusvalmennuksen ja sosiaalisen kuntoutuksen etätyötoiminnan kanssa, jotta asiakkaiden ei tarvitse vastata kolmeen erilliseen kyselyyn. Yksi palautteissa toistuva kutsuvieraspyyntö on jäänyt ainakin toistaiseksi toteuttamatta. Emme nimittäin ole tohtineet vielä kutsua presidentti Sauli Niinistöä etätyövalmennuksen vieraaksi. Mutta ehkä sekin päivä vielä koittaa!

Muuten on asiantuntijavieraita löytynyt hyvin monipuolinen joukko. Tässä on ollut hyödyksi koko työtoiminnan työvalmentajien yhteistyön kautta paremmat resurssit ja laajemmat verkostot kuin vain yhdellä tai kahdella työvalmentajalla olisi. Asiantuntijavieraita meillä onkin ollut laaja joukko muun muassa ammattiliitosta, eri oppilaitoksista, Työllisyyspalveluista, Talous- ja velkaneuvonnasta sekä vuokratyövälistäyrityksistä.

Teemme tiivistä yhteistyötä Stadin ammattiopiston kanssa. Vuonna 2021 teimme myös paljon yhteistyötä Työkykyisempi Stadi -hankkeen kanssa. Erityisesti sen alahankkeita Työhönvalmennusta ja Jobcenteriä esiteltiin eri foorumeilla ja menetelmin sekä asiakkaille että työntekijöille.

Pienimuotoisesti teimme myös yksilötyövalmennusta Teamsin kautta, mutta iloitsemme siitä, että se on jälleen mahdollista lähitapaamisina, koska sitä pitävät tuloksellisimpana sekä asiakkaat että me työvalmentajat!

**Vaula Koukkula ja Kirsi Talasmäki,
Uusix-verstaiden työvalmentajat**

VIDEO-CV
ON JEEES!

Työvalmennuslukuja Uusixilla 2021

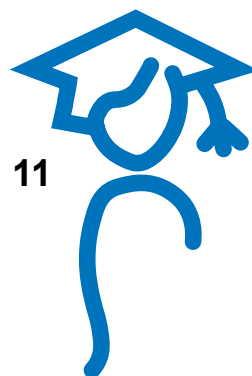
Työllistyi 7

Työkokeiluun 9

Työhönvalmennukseen 9

Opiskelemaan 11

Työnhakuasiakirjoja (CV, työhakemus, oppilaitoshaku) tehtiin asiakkaan kanssa 72 kappaletta.

Joka kolmas torstai pidettyyn etätyövalmennukseen osallistui Uusixilta n. 20-30 asiakasta per kerta.

Ryhmävalmennuksiin (mukaan lukien etätyövalmennukset sekä 1. – 3. infot) osallistuttiin 330 kertaa.

Työvalmentaja vinkkasi työpaikasta

Matti löysi palkkatuetun työpaikan suoraan Uusix-verstailta työvalmentajan kannustuksella ja avustuksella.

Matti teki sekalaisia töitä, kunnes hänelle suositeltiin koulunkäyntiavustajan koulutusta. ”Kun sä tuut toimeen lasten kanssa.” Matti suoritti tutkinnon ja aloitti koulunkäyntiavustajana Itä-Helsingissä sijaitsevalla yläasteella. Oppilaat puhuivat henkilökunnalle miten sattuu, hyvän huomenen toivotuksiin saatettiin vastata haistatteleamalla. Matti onnistui saamaan ryhmän johtajan puolelleen, mutta hankalia tilanteita riitti. ”Kumminkin aika raskasta, jos oli tarkkiksella, tuli pulpettiakin kohti”, Matti muistelee.

Luvattu kokoaikatyökään ei koulunkäyntiavustajan tehtävissä toteutunut, sillä töitä oli korkeintaan 24 tuntia viikossa eikä loma-ajoilta saanut palkkaa lainkaan. Matti haki muita töitä, mutta kokopäivätöitä ei löytynyt. ”Sä voisit mennä Uusixille kuntouttavaan työtoimintaan”, TYP:in virkailija ehdotti pidemmän työttömyysjakson jälkeen.

Uusixilla Matti käsitteli Viestinnän osastolla valokuvia ja viihtyi hyvin. ”Opin paljon uutta”, Matti kertoo. Kun viimeiset viikot olivat käsillä, pajan työnjohtaja ehdotti työvalmentajan pakeille menemistä.

Työvalmentaja tarkisti, että Matin oikeus palkkatukeen täyttyy. Hän antoi myös linkkejä paikoista, jonne voi laittaa työhakemuksia. ”Oli ihan kivaa, sai asianmukaista tietoa”, Matti sanoo.

Työrästiin, jossa silloin oli listattuna kaupungin palkkatukipaikat, hän ei halunnut mennä, sillä palveluun olisi pitänyt kirjautua. ”En uskalla laittaa nettiin mitään henkilökohtaista, varsinkaan sosiaaliturvatunnusta.”

Ongelmaan löytyi ratkaisu. Työvalmentaja kirjautui Työrästiin omilla tunnuksillaan. He katsoivat palkkatukipaikkoja yhdessä ja huomasivat, että Uusixilla olisi vahvistetun paikka. Haastattelu järjestyi heti seuraavaksi päiväksi ja Matti sai paikan.

”Olen viihtynyt. Pidän asiakaspalvelusta ja tässä on monipuolisia hommia. Joka päivä oppii uutta”, hän sanoo tyytyväisellä äänellä. **EH**

Tähtäimessä tietotekniikka-alan opinnot

Vesa on ollut jo useampaan otteeseen Uusixin Tietotekniikkaosastolla ja mukavasti on mennyt. "En mä tänne muuten olisi ikinä uudestaan hakenutkaan."

Vesa on ollut lapsesta asti tekemisissä tietokoneiden kanssa. Hän luki alan kirjallisuutta ja rakensi koneita kavereidensa kanssa. "Me otettiin joku raato, purettiin se ja rakennettiin uudestaan. Kaiken lisäksi me saatiin se toimimaan!"

Vesa haki tietokonealan töitä, mutta huonolla menestyksellä. "Yksinkertaisiinkin tehtäviin vaadittiin vähintään tietotekniikan ajokortti."

Hän ei mennyt suorittamaan korttitutkintoa, koska tavoitteena on oppia uutta eikä pyöritellä vanhaa. "Mä osaan ne hommat ja tiedän jo ne asiat, enkä siksi halunnut suorittaa sitä korttia. Eteenpäin eikä taaksepäin!", hän huudahtaa.

Vesa jutteli toisinaan työvalmentajan kanssa ja osasi kysyä työnjohtajalta, josko hän voisi saada palkkatukipaikan.

Edellinen vahtimestari oli juuri lopettanut. "Vahtimestarin paikka on vapaana. Kun tulet lomilta, menet G-taloon", työnjohtaja sanoi. Työpaikka oli onnenpotku. Vesa sai sen ansiosta myös ensimmäisen oman vuokra-asunnon Helsingistä. Edelliset kahdeksan vuotta olivat menneet asuntoloissa.

Vaikka oma koti olisi kullan kallis, ei siellä jaksaa olla koko ajan. "Neljän seinän sisältä kun lähdet, näet ihmisiä. Kun on työpaikka, tulee lähdettyä jonnekin, eikä tarvitse kotona homehtua!", Vesa vitsailee.

Ihmisiä hän on kohdannut postikierroksia tehdessään ja kahvia keittäessään. Tehtävään sisältyy myös asiakkaiden opastaminen. "Täällä tarvitaan joku, sillä he eivät löydä työvalmentajan tai päihdetyön ohjaajan huoneeseen."

Vesa on neuvonut toimipisteen henkilökuntaa vastaan tulleissa tietotekniikkaongelmissakin. Rakkaus tietokoneisiin ei ole kadonnut. Hän on pohtinut jopa mahdollisuutta opiskella oppisopimuksella datanomiksi, "jos tähän päähän saisi vielä jotain hakattua".

"Täytyykin kysyä toltä (työvalmentaja) Vaulalta!", hän innostuu. **EH**

Tervehdys Voimavaratiimistä!

Nykymuotoisena Voimavaratiimi on tarjonnut kuntoutumista tukevia palveluja uusixlaisille osallisuusvalmennuksen, päihdetyönohjauksen, liikunnan ja työvalmennuksen keinoin vuodesta 2019.

Työtä on tehty yksilöllisesti ja ryhmässä, henkilökohtaisesti sekä etäyhteyden kautta teknologian mahdollisuuksia hyödyntäen, mutta vuorovaikutteisuuteen pyrkien.

Osallisuutta on edistetty asukastalovierailujen kautta ja kulttuuritarjonnasta nauttien. Osallisuusvalmennuksen työryhmä on joka kolmas torstai tarjonnut Stadin soten työtoiminnan asiakkaille Teamsissa teemoitettuja sisältöjä, asiantuntijavierailuja, aktivoivia tehtäviä sekä vuoropuhelua tukevan ja osallistavan keskusteluareenan.

Lisäksi on lähdetty liikkeelle omaan asuinympäristöön. Liikunnanohjaajan matkassa on tutustuttu kotikaupungin maisemiin ja mahdollisuuksiin niin jalkaisin kuin pyörän selässäkin. Alkukesällä 2021 asiakkaille järjestettiin rantareippailut Arabianrannassa ja Mustikkamaalla - rentoa ajanviettoa pelailun,

onginnan ja oleilun merkeissä meren äärellä.

Suvilahden toimipisteen kuntosali on mahdollistanut monelle turvallisen ja säännöllisen lihastreeniharjoittelun. Taukojumppa on kasvattanut suosiotaan, ja koko talon väellä on ollut mahdollisuus osallistua siihen.

Päihdetyönohjaus puolestaan on jalkautuvalla työotteellaan mahdollistanut sen, että myös arjen haasteita on voinut ottaa puheeksi matalalla kynnyksellä. Saatavilla on ollut tarpeenmukaisesti keskusteluapua, neuvontaa ja tukea hoitoonohjaukseen.

Koronakurimuksen keskellä on kyetty kuitenkin toimimaan, vaikka liikkumatila on käynyt pienemmäksi ja osallistumisen mahdollisuudet niukemmiksi. Turvallisuus edellä on suunniteltu, menty ja tehty sekä toteutettu monta mukavaa ja osallistavaa yhdessäolon hetkeä!

**Ritva Kankare,
Työnjohtaja, Voimavaratiimi**

MÖLKKY SAATTAA
RENTOUTTAA, MUTTA ON-
NISTUU MYÖS HERÄTTÄ-
MÄÄN KILPAILUVIETIN!

IHANAA, ETTÄ JOKU
KUUNTELEE MINUA!

Opiskelijayhteistyö jatkui pandemian aiheuttaman katkon jälkeen muun muassa sosionomi- ja terveydenhoitajaopiskelijoiden harjoittelujaksoilla Uusixin eri pajoilla. Syksyllä 2021 terveydenhoitajaopiskelija Satu tarjosi uusixlaisille terveysneuvontaa ja verenpaineen mittausta.

Voimavaratiimi kesäisissä tunnelmissa.

Stadin Soten työtoiminnan yhteisen osallistumistiimin ideoima Tanjantäiden kävelytapahtuma Töölönlahdella lokakuussa 2021 keräsi mukavan osallistujajoukon Uusixilta, Pakilasta ja Avotyötoiminnasta.

Pajaretket elähdyttävät

Kuntouttavan työtoiminnan aloittaminen on monelle iso muutos vallinneeseen päiväjärjestykseen. Osa kuntouttavaa työtoimintaa ovat pajaretket, jolloin ollaan osa ryhmää ja toimitaan paikassa, jossa ei ole välttämättä koskaan ennen oltu. Näillä retkillä voi olla yhtä suuri vaikutus kuntoutujaan kuin pajatoiminnallakin.

Itselleni yksi suurimpia haasteita työtoiminnan aloittamisessa oli uusien ihmisten kanssa säännöllisesti toimiminen. Työttömänä ei välttämättä ole osa mitään yhteisöä ja jos onkin, niin yleensä siihen kuuluvat ihmiset voi pitkälti päättää itse. Kuntouttavassa työtoiminnassa tällaista vaihtoehtoa ei ole. Osasto on täynnä ihmisiä, joista jokaisella voi olla aivan erilainen tausta kuin mitä itsellä on ja toimeen on tultava, tuntui siltä tai ei.

Omalla pajallani on tarpeeksi rento tunnelma, jotta ihmisiin pystyy tutustumaan toiminnan ohessa. Tarinoita vaihdetaan samalla, kun opitaan uutta. Pääpaino pajalla ollessa ei kuitenkaan koskaan ole kaveeraamisessa, vaan työtoiminnassa. Pajaretkillä tilanne on tietysti eri. Kun lähdetään yhdessä pois sorvin äärestä, on tunnelma vapaampi ja ihmiset avautuvat eri tavalla.

Kun itse tulin taloon, arvostin pajaretkissä erityisesti sitä, että pääsin tapaamaan niitä pajalaisia, joiden työtoiminta-aika ei ole kanssani samaan aikaan. Se, että keräännyimme kaikki samaan paikkaan samaan aikaan, herätti yhteenkuuluvuuden tunteen, jota työttömänä ei usein koe. Tuo tunne vahvistuu aina, kun pääsemme kaikki yhdessä koolle.

Pajaretkemme ovat yleensä paikkoihin, joita joku pajalta on ehdottanut, mikä on mukavaa, koska siinä kokee, että saa omia ideoitaan kuuluville. Meillä käyntikohteiksi valikoituvat usein erilaiset museot ja näyttelyt.

Työttömällä ei usein ole varaa käydä elokuvissa, museoissa, konserteissa tai muissa kulttuuritapahtumissa, joista monet työssäkäyvät nauttivat. Itselleni ei koskaan tullut mieleen, että esimerkiksi museoissa saattaisi olla ilmapäiviä kaikille, saati sitten ilmapäiviä erityisesti vähätuloisille ryhmille, kuten työttömille. On myös mahdollista, etten kokenut ansaitsevani moisia kokemuksia sen vuoksi, millainen stigma työttömyydellä yhteiskunnassamme on. Vallitseva keskustelu ja joskus jopa kanssaihminen suorat kommentit saavat helposti ihmisen tuntemaan itsensä toisen luokan kansalaiseksi työttömyyden takia. Toisen luokan kansalaiset eivät ansaitse virikkeitä. Ja miksi työtön edes tarvitsisi kulttuurikokemuksia, kun työttömänä on periaatteessa koko ajan vapaalla ja saa tehdä mitä haluaa? Jokainen, joka on ollut joskus pidempään työttömänä, on varmasti kohdannut vastaavia asenteita.

Pajaretket muistuttavat siitä, että elämässä saa ja kuuluu olla muutakin sisältöä kuin päivittäiset rutiinit. Se, että on työtön, ei tarkoita, ettei ansaitsisi virikkeitä ja uusia elämyksiä. Työttömälläkin on oikeus sivistää itseään ja oppia uutta. Työtönkin tarvitsee välillä tauon. Parhaimmillaan säännölliset pajaretket muistuttavat ihmistä siitä, mitä kokonaisvaltainen eläminen on. Miltä tuntuu, kun elämässä on sisältöä, joka voi rauhoittaa, virkistää ja innostaa, ja että sitä on ihan hyväksyttävää haluta, vaikka ei olisikaan vakituista työpaikkaa. Parhaimmillaan pajaretket voivat muuttaa ihmisen olijasta eläjäksi.

Kuntouttavan työtoiminnan sosiaaliset vaikutukset

Alkuvuodesta 2022 toteutettiin Uusixin työntekijäasiakkaiden parissa kysely työtoiminnan vaikutuksista elämänlaatuun. Kyselyyn vastasi 162 kuntoutujaa. Kyselyä kehitettiin työtoiminnan ohjaavan henkilökunnan kanssa vuonna 2021.

Asiakaskysely liittyi Sari Korpelan ja Miia Karppisen Laurean ylemmän ammattikorkeakoulututkimnon opinnäytetyöhön, jonka nimenä oli ”Arvioinnin kehittäminen Uusix-verstailla.” Työn aiheen valintaan vaikutti halu tehdä näkyväksi kuntouttavan työtoiminnan sosiaalisia vaikutuksia. Tällä hetkellä vaikuttavuutta tutkitaan lähinnä asiakkaan etenemisen ja jatkosijoittumisen näkökulmasta. Palveluun osallistuvista harva kuitenkin työllistyy. Työtoimintaan osallistuminen tukee silti useimpien asiakkaiden arjen hallintaa, tuo sisältöä elämään ja vahvistaa osallisuuden kokemusta. Tämän vaikutuksen halusimme saada näkyväksi. Metodologiseksi viitekehykseksi soveltui hyvin toimintatutkimus, koska se linkittyy vahvasti työelämään ja sen haasteisiin.

Kehittämishankeen tavoitteina olivat vaikutuksia mittaavan kyselyn luominen, luodun kyselyn testaaminen sekä kyselyn tulosten valossa sen tarkastelu, millä tavoin kuntouttavan työtoiminnan avulla on mahdollista edistää asiakkaiden kokemaa hyvinvointia psykologisten perustarpeiden näkökulmasta. Asiakaskyselyn taustateoriaksi valittiin itseohjautuvuusteoria, koska sen ihmiskäsitys sopii kuntoutukseen hyvin. Kyselyn luomisessa käytettiin osallistavan toimintatutkimuksen menetelmiä. Henkilöstölle järjestettiin kaksi työpajaa, joissa tarkasteltiin, kuinka itseohjautuvuusteorian osa-alueet näyttäytyvät kuntouttavassa työtoiminnassa. Tältä pohjalta luotiin kysymyksiä, joiden avulla voidaan tutkia kuntouttavan työtoiminnan sosiaalisia vaikutuksia.

Lopulliseen kyselylomakkeeseen valittiin kymmenen väittämää. Lomaketta testattiin Uusixin työhyvinvointiryhmässä ja siihen tehtiin vielä muutoksia palautteen pohjalta. Kyselyn tulosten perusteella voidaan sanoa, että kuntouttava työtoiminta vastaa osallistujansa psykologisiin perustarpeisiin ja parantaa sitä kautta hänen elämänlaatuaan ja lisää osallisuuden kokemuksia.

Kyselyn tulokset antoivat mahdollisuuden tarkastella sitä, miten kuntouttavassa työtoiminnassa voidaan edistää asiakkaiden hyvinvointia psykologisten perustarpeiden näkökulmasta. Tärkeimmät kulmakivet ovat autonomian kokemuksen tukeminen tarjoamalla työpajoilla valinnanmahdollisuuksia ja auttamalla asiakasta tunnistamaan omat kiinnostuksen, innostuksen ja arvostuksen kohteet. Tämän lisäksi kyvykkyyttä voidaan tukea kannustamalla ja antamalla palautetta. On tärkeää tarjota asiakkaalle tehtäviä, joiden vaikeusaste on sopiva niin, että onnistuminen on mahdollista. Yhteenkuuluvuuden tukemisessa on tärkeää hyvän ilmapiirin ylläpitäminen toiset huomioimalla. Onnistumisen tunnusmerkkejä ovat turvallisuuden tunne ja toisten kannustaminen. Tärkeää on myös hyväksytyksi tuleminen omana itsenä.

Kyselylomake on käytettävissä sellaisenaan Uusixilla tai missä tahansa muussa kuntouttavan työtoiminnan yksikössä.

**Sari Korpela,
Työnjohtaja, Kädentaito-osasto**

Nostoja kyselytuloksista

PIDÄN SIITÄ, ETTÄ KAIKKIA KOHDELLAAN YSTÄVÄLLISESTI JA SAMANARVOISESTI.

Työtehtävät
69.8%

1. Työtehtävät pajalla ovat innostaneet minua tekemään uusia asioita myös työtoiminnan ulkopuolella.

Mielekkyyt
91.3%

2. Elämänthallintani on parantunut kuntouttavan työtoiminnan aikana.

3. Tulen mielelläni kuntouttavaan työtoimintaan.

4. Työtoiminnassa saatu palaute on kannustanut minua.

Oppiminen
71.6%

5. Uuden oppiminen työtoiminnassa on parantanut itsetuottamustani.

6. Yhteenkuuluvuuden tunne pajalla on parantanut luottamustani ihmisiin.

Ulosanti
48.8%

7. Yhteenkuuluvuus pajalla on helpottanut omien ajatusten julkittuomista muualla.

8 Yhteenkuuluvuus pajalla on saanut minut tuntemaan itteni tarpeelliseksi.

Auttaminen
79.7%

9. Haluan omalla toiminnallani auttaa muita työtoiminnan asiakkaita.

10. Minulle on tärkeää, että kuntouttavassa työtoiminnassa tekemäni työt ovat hyödyllisiä toisille (esim. rakennuksen tai fillarin korjaaminen, tuotteen tekeminen myyntiin ja käyttöön, maksusitoumustekstiilien valmistaminen jne.).

Elämänthallinta
72.8%

Palaute
81.3%

Luottamus
59.9%

Tarpeellisuus
68.5%

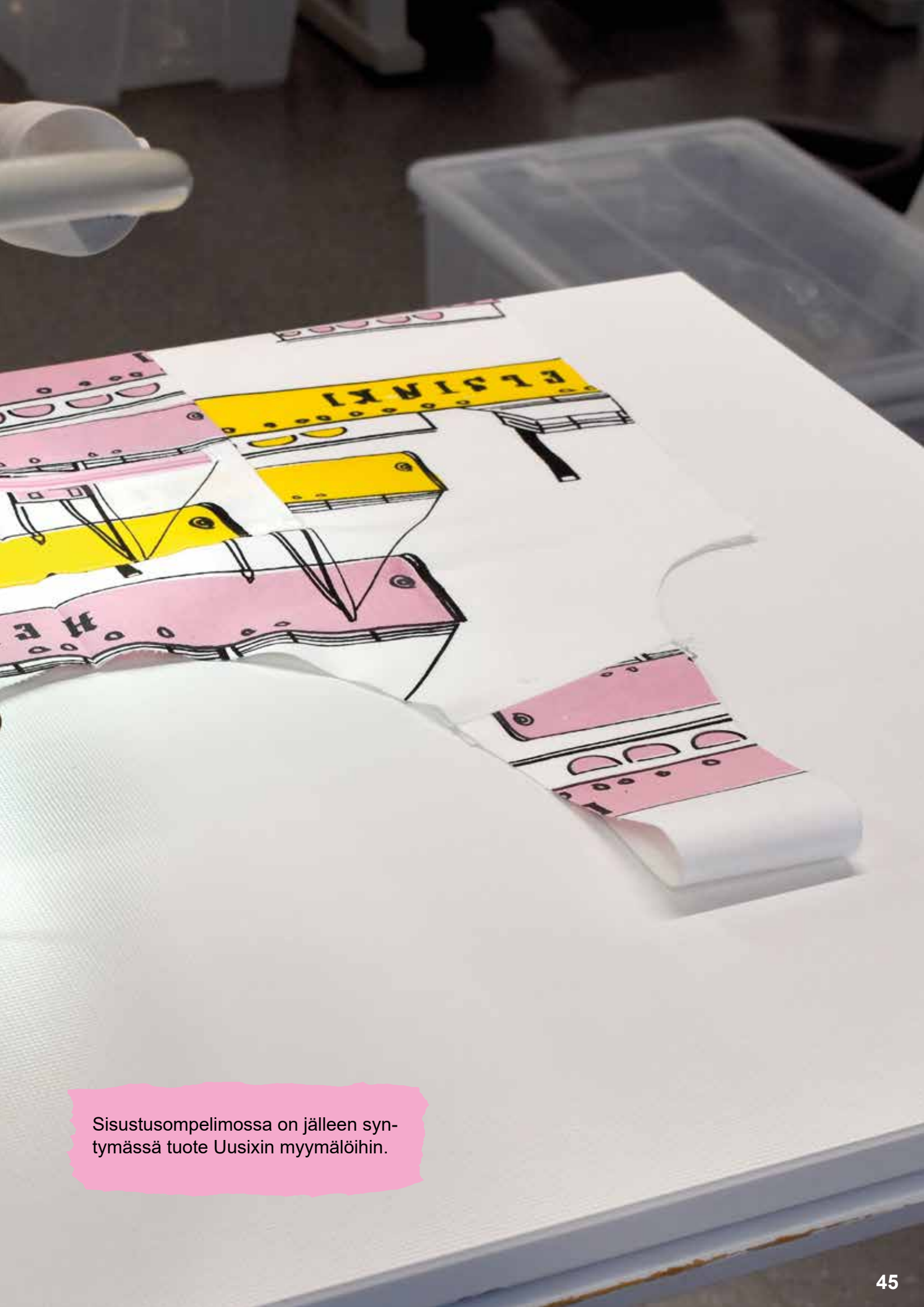
Hyödyllisyys
82.1%

OLEN OPPINUT TEKE-
MÄÄN ASIOITA, JOITA EN
ENNEN OLISI OSANNUT
TEHDÄ.

Asiakaskysely toteutettiin tammi- ja helmikuun 2022 aikana kaikilla 18:lla Uusixin työtoimintaa tarjoavalla osastolla. Kyselyyn vastasi 162 kuntoutujaa.

TUOTTAVALUUS

Sisustusompelimossa on jälleen syntymässä tuote Uusixin myymälöihin.

Kuntatyö 2030 -gaala 2021

Stadin Soten etätyötoiminnalle kunniaa

Joulukuussa 2021 Finlandia-talolla pidettiin Kuntatyö2030-gaala, jossa jaettiin palkintoja toimialoittain ja teemoittain useissa eri kategorioissa. Stadin Soten työtoiminta pokkasi pystin etätyötoiminnan kehittämisestä sarjassa sosiaali- ja terveysalan kehittämisteko.

Kunniakirjan vastaanottivat aikuissosiaalityön päällikkö Henna Niiranen ja Uusix-verstaiden johtaja Vuokko Oikarinen. Kiitos palkinnosta kuuluu myös kaikille työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen työntekijöille ja asiakkaille.

Stadin Soten kuntouttavan ja vammaisten henkilöiden työtoiminnan etäpalvelu sai alkunsa kevään 2020 koronatilanteesta. Asiakasprosesseja ja työn tekemisen tapoja kehitettiin yhteistyössä asiakkaiden ja työntekijöiden kesken. Etätyötoiminta kattaa osastokohtaisia toimintoja ja tehtäviä, työvalmennusta, työelämätaitoja,

osallisuutta, arjen hallintaa, tietoteknisiä taitoja vahvistavia toimia sekä green care -toimintaa. Asiakkaila on jatkossakin mahdollisuus saada työtoimintaa joko etä- tai lähipalveluna tai niiden yhdistelmänä.

Pandemia-aikana etätyötoiminta on mahdollistanut asiakkaiden osallistumisen työtoimintaan, vaikka lähipalveluja on jouduttu karsimaan. Etätyötoiminta on osaltaan auttanut luomaan sosiaalista turvallisuutta ja ehkäissyt yksinäisyyttä. Myös tietotekniset taidot ovat karttuneet niin työntekijöillä kuin asiakkailakin. Etätyötoiminnan kehittäminen jatkuu edelleen osana Stadin Soten työtoiminnan palveluiden parantamista. PP

HYVÄ ME!

Korallitaidetta muoviroskasta

Uusixin Kädentaito-osasto osallistui Vallisaarella 2021 nähdyn koralliteoksen tekemiseen. Kaupunkilaiset saivat virkata mieleisiään osia, jotka sitten koottiin yhtenäiseksi taideteokseksi Helsinki Biennaaliin. Toteutustapa oli vapaa, ohjeena oli vain hakea inspiraatiota korallien monenkirjavasta värimaailmasta ja erilaisista muodoista.

Näyttelyn piti olla jo kesällä 2020, mutta suunnitelma tyssähti koronan takia. "Etätyönä projekti oli kieltämättä toimiva. Värit sai valita itse eikä mikään ollut väärin tehty: sai virkata vaikka sormillaan", ohjaaja Päivi kertoo.

Jenni-Maria kiinnostui projektista välittömästi. "Tosi mielenkiintoinen idea! Halusin olla tässä mukana, että ihmiset heräisivät tähän maailmantilanteeseen, miten huonossa jamassa meret ovat. Mikromuovia on kaikkialla, sitä jo syödään ja juodaan."

Virkkaaminen oli mukavaa, koska tekemisellä oli iso merkitys. Tarjolla olisi ollut pakkausmuovia, josta olisi voinut leikata "virkkuulankaa", mutta Jenni-Maria kieltäytyi. "Menin niin pitkälle, että keräsin kotoa omia muoviroskia!"

Virkkuutyö ei heti näyttänyt korallilta, mutta muoto alkoi tulla esiin kasausvaiheessa. "Olin tehnyt osan. Oli kiva lopulta konkreettisesti nähdä se kokonaisuus Vallisaarella. Oli vaikuttavaa, että olimme saaneet korallit valmiiksi yhteistyötä tekemällä."

Päivi onnistui paikan päällä bongaamaan oman pajan osat. "Olivathan ne korallit hienoja. Tajusin myös, miten paljon työtä yhdessä tötterössä oli, koska olimme itse olleet niitä tekemässä."

Ikkunattoman näyttelytilan valaistus oli jännittävä. "Tuli tunne kuin olisi ollut jossain syvemmällä!", Päivi kuvailee.

Kumpikaan ei tiedä, minne korallit ovat päätyneet. "Toivottavasti eivät ainakaan mereen", he vitsailevat. **EH**

Sankarinallein vaatettaja

Helsingin pelastusasemien ambulanssit ovat jo parin vuoden ajan jakaneet sankarin viitalla varustettuja pehmoleluja lapsipotilaille tuomaan lohtua ja rohkeutta pelottavassa tilanteessa.

Kaupunkilaisten vuonna 2019 Helsinki-päivän keräyksessä lahjoittamien pehmolelujen vaatettajana toimii Uusix. Lapsille annettavan kierrätetyn pehmolelun sankariviitta saa Pelastuslaitoksen logon Paimo-osastolla ja Tilausompelimo ompelee valmiin viitan. Sankarinallen tummat viitat on tehty Pelastuslaitoksen lahjoittamista verkkareista.

Tilausompelimon leikkaamon pöytä Suvilahdessa täyttyy nopeaan tahtiin sini- ja valkoviitaisista pehmoleluista. Leikkaaja Svetlana Labutinalla on meneillään ompelimon kadehdituin työ, pehmolelujen vaatettaminen sankariviitalla ja lelun pakkaaminen muovipussiin yhdessä sankarinallen tarinan kertovan lapun kanssa.

"Tämä Svetlanan työtehtävä on täällä meillä kaikkein kadehdituin", nauraa Tilausompelimon työnjohtaja Päivi Tolvanen-Piironen. Svetlanalle työ on mukavaa vaihtelua maksusitoumuspaketteihin ommeltavien vuodevaatteiden leikkaamiseen. "Teen tätä tarpeen mukaan, yleensä perjantaisin, kun ei leikata kankaita", hän kertoo.

Aivan tarkkaa lukua Uusixilla vaatetetuiista sankaripehmoista ei Tilausompelimossa ole. "Kyllä niitä reilu 500 vuodessa meidän kauttamme kulkee", Tolvanen-Piironen arvelee. **PS**

Helsinki-päivän 2019 pehmolelukuräys yllätti Pelastuslaitoksen. Leluja odotettiin korkeintaan muutama sata, mutta niitä tulikin tuhansittain. Pelastuslaitoksen kesätyöntekijöillä riitti työsarkaa lelujen lajittelussa ja pesettämisessä. Ehjät ja puleeratut nallet, pöllöt ja muut veijarit toimitetaan Uusixille viittojen pukemista ja pakkaamista varten säännöllisen epäsäännöllisissä erissä.

Uusix kiertotaloustoimijana

Kyläsaaren Kierrätyspihan kehittämisprojekti

Uusixin kierrätyspihan kaupoissa myydään kuntouttavassa työtoiminnassa kunnostettuja tuotteita: Fillari-kaupassa myydään polkupyöriä, PC-shopissa tietokoneita ja Rakennusosien kierrätyksessä rakennustarvikkeita.

Polkupyörät ovat hylättyjä pyöriä kaupungin vuokratalojen kellareista ja varastoista, jotka kunnostetaan Fillari-pajalla. Tietokoneet ja niiden osat ovat kaupungin käytöstä poistettuja ja PC-kierrätys-pajalla kunnostettuja. Rakennusosat ovat joko ylijäämää tai rakennustyömaiden purkutavaraa, jotka lajitellaan Kierrätys & Kuljetus -osastolla.

Uusixin Kyläsaaren toimipisteen Kierrätyspihaa kehitetään koko ajan ja siitä on tarkoitus tehdä toimiva ja kutsuva sekä Uusixin kuntoutujille ja työntekijöille että kierrätyspihan asiakkaille. Kesällä 2020 piha ja sen myymälät saivat uuden ilmeen taiteilija Sattar Fartousin toimesta. **PS**

Uusix osana Hiilineutraali Helsinki 2035 tavoitetta

Hiilineutraali Helsinki 2035 on Helsingin kaupunginvaltuuston asettama tavoite ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Tavoite sisältää yhteensä 147 eri toimenpidettä, jotka toteutuessaan edesauttavat Helsingin hiilineutraaliuden saavuttamista. Hiilineutraaliudella tarkoitetaan sitä, ettei kaupungin alueella tapahtuva toiminta aiheuta ilmaston lämpenemistä eli kasvihuonepäästöt ovat yhtä suuret tai pienemmän kuin kaupungin sitomat päästöt.

Uusix on osallistunut vuodesta 2021 toimenpiteeseen 106 yhdessä Pakilan työkeskuksen, Staran kierrätyskeskuksen ja Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen kanssa. Toimenpiteen tavoitteena on lisätä kaupunkilaisten tietoisuutta kiertotaloudesta ja sen toimijoista. Mukana olevista toimijoista vain Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus on laajasti tunnettu kaupunkilaisten keskuudessa. Tunnettuutta on pyritty kasvattamaan lisäämällä toimijat palvelukartalle (palvelukartta.hel.fi), jonka avulla asiakkaat voivat etsiä kiertotalouteen ja kierrätykseen liittyviä palveluntarjoajia Helsingin kaupungin alueelta.

Kaupunkilaiset voivat tutustua Hiilineutraali Helsinki 2035 tavoitteisiin ja niiden etenemiseen www.ilmastovahti.hel.fi -sivustolla, josta löytyy jokainen tavoite eriteltynä, suunnitelmat tavoitteen saavuttamiseksi sekä toiminnan etenemisen tämän hetkinen tilanne.

Satu Hellström,
Työnjohtaja, Myynti-osasto

**PC-shopin tietokoneet
ja niiden osat ovat kau-
pungin käytöstä poistet-
tuja ja PC-kierrätys-
pajalla kunnostettuja.**

Myyntiä työtoiminnan ehdoilla

Monelle kuntoutujalle on tärkeää ja voimauttavaa tietää asiakkaiden ostavan itse tekemiään tai omalla pajalla valmistettuja tuotteita. Siksi myyntitoiminnot ovat olleet Uusixilla tärkeä kehittämiskohde jo useamman vuoden ajan. Kehitystyö tapahtuu työtoiminta – ei myyntivoitto – edellä.

Uusixilla on vuodesta 2020 ollut Hakaniemen hallissa pop up -myyntipiste, jossa myydään lähes samoja tuotteita kuin Kyläsaaren Uusix-kaupassa, mutta monille asiakkaille helpommin saavutettavassa paikassa.

Helsingin Kaupunkitilat Oy:n tiimipäällikkönä tori- ja kauppahallipuolella toimiva Merja Sorakari halusi suoda tavallisille kaupassa kävijöille mahdollisuuden ostaa Uusixin tuotteita. ”Monet asiakkaat eivät välttämättä tiedä Uusixia”, Merja sanoo ja myöntää, ettei hän itsekään osannut aikaisemmin mennä Kyläsaaren Uusix-kauppaan, jolla oli syrjäisen sijainnin lisäksi hankalat aukioloajat.

Myyjäisistä pop upeihin

Monien vuosien ajan Uusixin myyntitoiminta oli pienimuotoista. Kyläsaaren kaupan lisäksi järjestettiin joului- ja keuhmyyjäisiä omassa talossa tai Kallion virastotalon tai esimerkiksi jonkun sairaalan aulassa, kertoo Myynnin työpajaohjaaja Veera Virtanen. ”Osallistuimme myös kansainvälisiin urheilukilpailuihin tai vaikkapa Horse Show’hun myyntipisteellämme. Se oli kuitenkin raskasta ja aikaa vievää pajoille ja niiden ohjaajille. Niillä myös saavutettiin vain rajattu yleisö kerrallaan. Siksi aloimme kehittää pop up -myymälöiden konsepteja,

jossa lyhytaikaisilla kaupoilla eri puolilla kaupunkia tuotaisiin Uusixia tutuksi uusille asiakaskunnille”. Ensimmäinen Uusixin pop up -kauppa pystytettiin keuhällä 2018 Kallioon ja saman vuoden joului-pop up oli Itäkeskuksessa.

Hakaniemeen muutaman mutkan kautta

Yhteistyö silloisen Tukutorin, nykyisen Helsingin Kaupunkitilat Oy:n kanssa käynnistyi vuonna 2019. Uusixille järjestyi tuolloin ensin keuhäinen pop up -myyntipiste Teurastamon tiloissa Kalasatamassa ja loppuvuodesta joului-myyntipiste Hietalahden hallista. ”Piste oli kiva, mutta asiakasvirrat eivät olleet mahdollisia. Hietalahti on enemmän ravintolahalli kuin kauppahalli”, Sorakari toteaa.

Pitkäaikainen toive muuttui konkretiaksi, kun Hakaniemen hallista vapautui tila vuoden 2020 alussa. Pisteeseen piti olla lyhytaikainen niin kuin edeltävät pop up -myymälät, mutta ensin korona siirsi pisteen avaamista ja loppujen lopuksi Uusixin piste toimii hallissa edelleen.

”Näkisin, että yhteistyötä tullaan jatkamaan”, Sorakari sanoo. Hän on kertonut työtovereilleen, että kannattaa ajatella myös tällaisen toiminnan mahdollistamisen mukanaan tuomaa hyvää mainetta.

”Kestävä kehitys on Kaupunkitiloillakin tärkeä arvo. Arvoa on myös ihmisten arvostamisella ja inhimillisyydellä.” Sorakari on itse pyrkinyt palkkaamaan pitkäaikaistyöttömiä.

Myös Uusixin Myynnin osaston ohjaaja Veera Virtanen on toiveikas, että Uusixille löytyy pysyvä piste pian avautuvasta hienosti kunnostetusta Hakaniemen kauppahallista. ”Se edistäisi hienosti kuntoutuksen tavoitteita Myynnin osastolla!” **EH, PS**

UUSIXIN MUKISTA
SUMPPIKIN MAISTUU
PAREMMALTA!

Hakaniemen hallissa käydessään Merja Sorakari piipahtaa usein Uusixin pisteellä. ”Minulla on Tori-niminen kassi, kun olen tori-ihmisiä. Kotoa löytyy myös Uusixin patalappuja sekä puulastoja. ”Niissä yhdistyy design ja käytännöllisyys, käytän niitä jatkuvasti”, Sorakari kehuu.

Tietotekniikkakurssit 2021

Kuukausi	Osallistuneet
Huhti	93
Touko	147
Kesä	156
Heinä	6
Elo	52
Syys	78
Loka	26
Marras	30
Joulu	72
Yhteensä	660

Suosituimpia kursseja olivat tietotekniikan peruskoulutukset ja toimisto-ohjelmakurssit (Microsoft Office, johon sisältyvät Word, Excel ja PowerPoint). Kursseja on ollut tarjolla myös mm. Linuxista, kuvankäsittelystä, taittamisesta, verkkojulkaisemisesta ja ohjelmoinnista.

"Kun kehitellään uusi koulutus, vetää se aina väkeä sankoin joukoin paikalle ihmettelemään", tietotekniikkakouluttaja Sami Lahtinen kertoo.

"Koronasulun alkupäässä työtoiminta-

paikat olivat suurilta osin kiinni. Teamsiin siirtyminen saattoi alussa nostaa osallistujamääriä, sillä etätyötoiminnan yhtenä osana on ollut meidän kurssitarjontamme."

"Kursseilla voi käydä kuuntelemassa uusimpia asioita tietoturvasta, palauttaa mieleen perusasioita tai opetella jotain ihan uutta, kuten videoiden editoimista."

Osallistujia tuli Uusixilta ja Pakilan työkeskuksesta sekä sosiaaliviraston ja työvoimatoimiston kautta. **EH**

Tietotekniikka- kurssien konkari

**”Tämä on ollut pirteää aikaa”, Taru sanoo. Sisustusompelimon tehtävät ovat pääty-
mässä, sillä enimmäisaika on tulossa
täyteen. Ennen Uusixia hän oli 10 vuotta
työttömänä.**

Taru kiittelee vuolaasti Uusixia. ”Olen tykännyt olla Uusixilla, ohjaajat ovat aivan ihania! He ymmärtävät meitä. Kun tulemme, emme osaa olla kuin virkaihmiset: voimme nukkua pommiin ja myöhästyä.”

Hän on käynyt ahkerasti Uusixin tietotekniikkakursseilla. Linux, excel, peruskurssi... ”jotta ymmärtää, mikä tietokone on.” Kurssit ja kurssien suoritusjärjestyksen sai valita itse.

Taru kieltämättä osasi paljon jo ennestään. Huvina hänellä on ollut kirjoittaa arvosteluja kansainvälisen verkkokaupan sivuille tuotekuvien kera. Kuvia rajataan, niihin säädetään värejä ja katsotaan kontrasteja sekä tarkkuuksia. ”Olen saanut kuvankäsittelykurssilta uusia työkaluja. Pidän kuvankäsittelystä: päästän harvoin näpeistäni mitään valokuvaa käsittelemättä sitä”, hän jatkaa.

Videoeditointikurssille Taru meni, koska halusi tehdä tyttärestään ristiäisvideon. ”Piti leikata turhat pois.” Siihen kurssi antoi hyvät eväät, vaikka kurssin etene- mistahti olikin tavallista kiivaampi. Kurssi käytiin kahteen kertaan. ”Yleensä opettajalta pystyy kysymään, mikäli jokin asia on jäänyt epäselväksi. Opettaja voi sitten kädestä pitäen näyttää!”

Tietotekniikkakurssien siirtyminen etämoodiin ei haitannut Tarua. ”Etänä oli mukavampaa, ei tarvinnut lähteä ulos paikan päälle. Netissä on muutenkin niin helppo hoitaa asiat”, ruokaverkkokauppojakin sujuvasti käyttävä nainen kertoo.

Taru on osallistunut säännöllisesti myös torstain etätyötoimintaan. ”Olen käynyt kaikissa kolmessa. Olisi hyvä, että kaikki muutkin kävisivät, sillä niistä saa niin hyödyllisiä tietoja.”

”Ryhmissä on puhuttu siitä, mitä kaikkea talouteen ja hyvinvointiin liittyvää apua on mahdollista saada. Sekä siitä, missä saa ilmaiseksi harrastettua mitäkin, mitä ei olisi tullut mieleenkään!” Hän ei olisi heti arvannut, että kirjastosta voi lainata mölkky-pelin.

Etäryhmissä on ollut joskus 40 osallistujaa paikalla, joten tärkeään rooliin on noussut myös keskustelu – ja erilaisten elämäkokemusten vaihtaminen. **EH**

Uusix pähkinänkuoressa

UUSIX-KYLÄSAARI

Fillari-osastolla hylätyistä polkupyöristä kunnostetaan toimivia kulkuvälineitä ja varaosia, joita myydään Kyläsaaren kierrätyspihan Fillari-kaupassa.

Keramiikka-osastolla valmistetaan keramiikkaesineitä, mosaiikkitöitä ja kipsitöitä sekä satunnaisesti lasitöitä.

Kierrätys & Kuljetus -osastolla tehtäviin kuuluvat Uusixin kuljetukset ja Rakennusosien kierrätys-myyvälän tehtävät, mukaan lukien asiakaspalvelu ja Kierrätyspihan siisteyden ylläpito.

Koru-osastolla tutustutaan perinteisiin kultasepäntyön menetelmiin soveltamalla niitä uniikkikorujen ja piensarjojen valmistuksessa.

Kädentaito-osastolla valmistetaan neuleita, virkataan, kirjotaan ja tehdään paperia ja koruja pehmeistä kierrätysmateriaaleista.

Metalli-osastolla valmistetaan polttoleikkaamalla, takomalla, hitsaamalla ja kiillottamalla pientuotteita kierrätysmateriaaleista.

Muusix-Kyläsaarella valmistetaan kahvilatuotteita sekä lounasta. Työtehtävät ja -tavat ovat työelämään peilaavia ja sisältävät asiakaspalvelua kahvilatoiminnassa.

Myynnin osastolla valmistellaan Uusix-tuotteet myyntikuntoon. Työ sisältää tuotteiden hinnoittelua, varastointia ja lähetyksien pakkaamista, esillelaittoa, kaupan siivousta, ja halutessa myös asiakaspalvelutyötä ja kassan harjoittelua.

PC-kierrätyksessä kaupungin käytöstä poistetut tietokoneet ylikirjoitetaan siihen tarkoitettu ohjelmalla ja niihin asennetaan Linux-käyttöjärjestelmä. Jos konetta ei voi enää korjata, se puretaan pienempiin osiin kierrätystä varten.

Puhtauspalvelut-Kyläsaari vastaa toimipisteen tilojen ylläpitosiivouksesta. Harjoitella voi myös perussiivousta sekä yhdistelmäkoneen käyttöä. Pajalta on hyvät mahdollisuudet siirtyä työelämään.

Puu & Pinta -osastolla tutustutaan puuntyöistöön ja pintakäsittelyyn. Yksinkertaisimmillaan se voi olla paistinlastan tekoa ja vaativimmillaan asiakastyön kunnostusta. Pintakäsittelyä tehdään perinteisin menetelmin.

Rakennus ja Huolto -osasto tekee Uusixin toimipisteiden pienet remontit ja tilamuutokset sekä huolehtii työskentelytilojen toimivuudesta, viihtyisyydestä ja huoltokorjauksista.

Tietotekniikka-osastolla pääsee harjoittamaan tietoteknisiä taitoja, lähtien ihan perusasioista aina haastavimpiinkin tehtäviin oman mielenkiinnon mukaan.

Viestinnän osastolla tehdään monenlaisia viestinnän alan töitä, kuten kirjoittamista, taittamista, valokuvausta, videotuotantoa, verkkoviestintää ja podcastien tekoa.

UUSIX-SUVILAHTI

Kutomossa kudotaan mattoja Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen maksusitoumuksetiiliketteihin. Työtoiminnassa käydään läpi kaikki maton kudonnan työvaiheet kuteiden teosta valmiiseen mattoon.

Muusix-Suvilahdessa valmistetaan kahvilatuotteita sekä lounasta. Työtehtävät ja -tavat ovat työelämään peilaavia ja sisältävät asiakaspalvelua kahvilatoiminnassa.

Paino-osastolla painetaan silkkipainotekniikalla kierrätyskankaita. Osastolla kaikki tehdään itse; sekoitetaan värit, suunnitellaan printtejä ja valmistetaan painoseuloja.

Pakkaus & Postitus -osastolla viimeistellään ja pakataan Ompelimojen valmistamia maksusitoumustuotteita myyntipakkauksiin, sekä esikäsittellään tekstiilimateriaaleja. Saapuvaa tavaraa siirretään muille osastoille tai varastoon, ja lähteviä tuotteita pakataan kuljetusta varten. **Palvelupisteen** tuotevalikoimaa pidetään yllä pakkaamalla ja hyllyttämällä tuotteita. Osastolla tehdään myös pieniä määriä kaupungin muiden yksiköiden joukkopostituksia.

Puhtauspalvelut-Suvilahti vastaa toimipisteen tilojen ylläpitosiivouksesta. Harjoitella voi myös perussiivousta sekä yhdistelmäkoneen käyttöä. Pajalta on hyvät mahdollisuudet siirtyä työelämään.

Sisustusompelimossa valmistetaan piensarjoja erilaisia tuotteita kierrätys- ja lahjoitusmateriaaleista. Ompelussa edetään aina ompelijan omaan tahtiin.

Tilausompelimossa ommellaan maksusitoumus-tekstiilipakettien tuotteet: lakanat, pussilakanat, tyyny- ja pyyheliinat sekä kassit, sekä kaupungin sisäisiä tilauksia. Tilausompelimon yhteydessä on leikkaamo, jossa leikataan tuotteita molempien ompelimojen tarpeisiin.

TUKIPALVELUT

Uusixin työtoiminnan asiakkaiden käytössä ovat kuntoutusohjaajan, liikuntaohjaajan, osallisuusvalmentajan, päihdetyön ohjaajan ja työvalmentajan palvelut.

Työtoimintajakson aikana voi osallistua esimerkiksi **suomen kielen tai tietotekniikan kursseille** tai suorittaa työllistymistä edistävän korttikoulutuksen.

Kuntoutusohjaaja auttaa muun muassa asiainnis-

sa työllisyyspalveluiden ja sosiaalisen elämän kanssa sekä elämänhallinnassa ja arjen sujumisessa.

Liikuntaohjaaja tukee ja ohjaa liikkeelle lähtemisessä ja liikunnassa yksilö- ja ryhmämuotoisesti.

Osallisuusvalmentaja auttaa, kun kuntouttava työtoiminta on päättymässä eikä jatkopolku ole vielä tiedossa. Osallisuusvalmentaja auttaa myös kuntouttavan työtoiminnan aikana mielekkään sisällön löytämisessä omaan arkeen, esimerkiksi uuden harrastuksen, toiminnan tai tutustumiskäynnin muodossa.

Päihdetyön ohjaaja tarjoaa apua päihdeongelman selvittelyyn, sekä neuvontaa ja hoitoonohjausta.

Työvalmentaja auttaa työn ja opiskelupaikkojen etsinnässä ja omien vahvuuksien löytämisessä.

Yhteystiedot

UUSIX-KYLÄSAARI

METALLI JA FILLARI

Työnjohtaja Jaana Tuomisto 09 310 89503

PUHTAUSPALVELUT & MUUSIX-KYLÄSAARI

Työnjohtaja Joanna Pellinen 09 310 74312

KERAMIikka JA KORU

Työnjohtaja Anna Voitila 09 310 89527

PUU & PINTA

Työnjohtaja Antti Marttila 09 310 64457

RAKENNUS & HUOLTO KYLÄSAARI

Työnjohtaja Jouni Hyvönen 09 310 89525

KIERRÄTYS & KULJETUS

Työnjohtaja Jari Lehtinen 09 310 24141

VIESTINTÄ

Työnjohtaja Pauliina Shilongo
09 310 23285

MYYNNTI

Työnjohtaja Satu Hellström 09 310 22854

KÄDENTAITO

Työnjohtaja Sari Korpela 09 310 89522

TIETOTEKNIikka JA PC-KIERRÄTYS

Työnjohtaja Hanna Keränen 09 310 32598

VASTAAVA TYÖNJOHTAJA

Heikki Kela 09 310 88204, 050 345 4175

UUSIX-SUVILAHTI

SISUSTUSOMPELIMO

Työnjohtaja Pirjo Rönkkö 09 310 89518

TILAUSSOMPELIMO

Työnjohtaja Päivi Tolvanen-Piironen
09 310 32588

PAINO & KUTOMO

Työnjohtaja Teija Lastu 09 310 64022

PAKKAUS & POSTITUS

Työnjohtaja Maj-Len Nylund 09 310 32590

PUHTAUSPALVELUT & MUUSIX-SUVILAHTI

Työnjohtaja Joanna Pellinen 09 310 74312

VASTAAVA TYÖNJOHTAJA

Sari Markkanen 09 310 69532, 040 574 3635

VOIMAVARATIIMI

Työnjohtaja Ritva Kankare 09 310 74313
Työvalmentaja Vaula Koukkula 09 310 89517
Työvalmentaja Kirsi Talasmäki 09 310 23145
Päihdetyön ohjaaja Kari Leivonen
09 310 32995

Liikuntaohjaaja Minna Liukkonen
09 310 89529

Osallisuusvalmentaja Aino Järvinen
09 310 64357

KUNTOUTUSOHJAAJAT

Kyläsaari: Ari Uusimäki 09 310 44001

Suvilahti: Jenni Viitasola 09 310 32523

JOHTAJA

Vuokko Oikarinen 09 310 89510, 050 551 1949

Helsinki

Uusix-Kyläsaari
Kyläsaarenkatu 8 J
00580 Helsinki
PL 8644
00099 Helsingin kaupunki
www.uusix.fi

Uusix-Suvilahti
Suvilahdenkatu 10 A
00500 Helsinki
PL 8641
00099 Helsingin kaupunki
www.uusix.fi

